

Catalunya Cristiana

f /catalunyacristiana

instagram catalunya_cristiana

www.catalunyacristiana.cat

twitter @catcristiana

youtube catalunya cristiana

45 Anys

Montserrat: mil anys il·luminant la catalana terra

**Entrevista al pare abat
Manel Gasch,
en l'inici del Mil·lenari
(1025-2025)**

P 8-12

“Les abadies benedictines, allí
on es troben, esdevenen punts
de referència i d'identitat”

Agustí Codinach

SUMARI

8 SETEMBRE 2024

Editorial	03
La setmana	05
Opinió	06
Carta dominical	07
En primer pla	08
Vida eclesial	14
Reportatge	26
Carta dominical	30
Bíblia	32
Litúrgia	34
Espai lectors	36
Societat	38
Agenda	46
Des del carrer	47

18-19

**Entrevista al
germanet de
Jesús Ventura
Puigdomènech**

Viu des de fa més de 28 anys
a Algèria

20-22

Santa Maria, la deixebla, arreu del país

Armand Puig explica que
Catalunya és terra de Maria

26-29

Rere les passes de sant Ignasi

El Camí Ignasià, una
experiència de peregrinació

40

Els laics, el pilar de l'Església de Cuba

Nova campanya d'Ajuda a
l'Església Necessitada a favor de
l'illa caribenya

EDITORIAL

Itinerari contracultural

El 8 de setembre l'Església celebra el naixement de la benaurada Verge Maria i és la festa de les marededeus trobades... També s'hi celebrava la Mare de Déu de Montserrat fins que, l'any 1881, quan va ser declarada patrona de Catalunya, va passar al 27 d'abril. La mateixa data marca l'inici de les celebracions del Mil·lenari de Montserrat (1025-2025), que commemora els mil anys de presència benedictina. Per a l'efemèride, a partir del clàssic *Ora et labora*, la comunitat monàstica ha generat un lema que és tot un itinerari de vida alternatiu i contracultural a ulls del món d'avui: *Ora lege labora rege te ipsum in communitate*.

En un món de brogit eixordador, el primer ítem ens convida a la pregària, al silenci, a connectar amb nosaltres mateixos i amb Déu, a descobrir la interioritat habitada. En un moment de prevalença de la imatge, i de la imatge cada vegada més ràpida i canviant, el segon ítem ens convida a llegir, "com a símbol de cultura i la cultura com a expressió de la bellesa de l'ànima humana". El tercer ítem té a veure amb el treball, tan important en el dia a dia monàstic així com en la realització personal i la transformació social. I, finalment, dos ítems més: "regeix-te tu mateix" i "en comunitat". El primer guarda relació amb la necessitat de conèixer-nos a nosaltres mateixos per arribar a una llibertat que ens ha d'obrir als altres. I, finalment, el cinquè element, que posa en valor la comunitat i el compartir, és una plantofada a l'autosuficiència i a l'individualisme.

Com diu el pare abat de Montserrat, Manel Gasch, en l'entrevista que publiquem aquesta setmana, la proposta cristiana ocupa un nínxol en la nostra societat. Un nínxol per a la gent que cerca l'autèntica felicitat.

Des de Catalunya Cristiana
us desitgem molt bona Diada
Nacional de Catalunya

☐ Edició en castellà

☐ Domiciliació bancària (*ompliu ordre adjunta)

A/e titular del compte _____

IBAN	ENTITAT	OFICINA	DC	COMPTE	DATA (DD/MM/AA)

 Signatura del titular

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 del 13 de desembre, autoritzo la Fundació Missatge Humà i Cristià a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat, així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Fundació Missatge Humà i Cristià amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

La setmana en tuits

RAQUEL SANCHO

@sancho_raquel

29/08/2024

Comunitat de Sant'Egidio

A El Salvador Sant'Egidio recorda sant Òscar Romero amb una pregària a la catedral per reviure el seu missatge de pau que segueix parlant al present i al futur del país

AUXI RUEDA

@auxirueda

28/08/2024

Periodista

Hi ha coses que no deixen de sorprendre't, per molt temps que passi (més de quatre segles incorrupte, com qui no vol la cosa). Coses que només es poden comprendre des de la fe. I grandeses que ens continua brindant la Santa d'Àvila

CLARA PÀMIES CODINA

@clarapamies

25/08/2024

Periodista

Ningú no pot veure les obres del monestir de Sixena. Tampoc les que es van traslladar des de Lleida l'any 2017. El museu va tancar per unes reformes que havien de durar uns mesos. Ja porta dos anys i mig tancat

PILARÍN BAYÉS

LA SETMANA

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

EL BISBE JAVIER VILANOVA I CÀRITAS

Comencem temporada dilluns 9 de setembre. La primera edició del programa *Sense distància*, que s'emet de dilluns a divendres de 13 a 14 h, compta amb la presència del bisbe auxiliar de Barcelona Javier Vilanova, dins la secció *La Veu de Càritas*. Coincidint amb l'inici de curs per a l'entitat catòlica, Vilanova explica el que significa per a ell assumir l'acompanyament a Càritas en l'àmbit de la Tarraconense, per encàrrec del seu bisbe responsable, el cardenal Joan Josep Omella.

La descentralització de les assem-

blees generals de Càritas Catalunya, amb la previsió d'una propera al novembre a Solsona, els més de 2.000 projectes i serveis de l'entitat catòlica arreu de la Tarraconense i algunes campanyes especials, com ara la del Treball Decent (7 d'octubre) o la de la Jornada Mundial dels Pobres (17 de novembre), són els principals temes de conversa amb el bisbe Javier. A més, entre altres reflexions, el prelat analitza en clau social la relació de l'Església amb el nou govern català i la força dels 12.000 voluntaris de l'entitat.

Zoom MACIÀ GRAU

Bisbat de Lleida

El retaule de Santa Úrsula de l'església de Sant Llorenç de Lleida tornarà al temple aquest mes de setembre, després que hagin culminat els treballs de restauració per recuperar la seva esplendor original. L'obra, que data de l'any 1360, s'ha intervingut al Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya, gràcies a una subvenció de 32.000 euros del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Presidit per santa Úrsula, el retaule està relacionat amb l'escultor Jaume Cascalls, mestre d'obres de la catedral de la Seu Vella de Lleida, entre d'altres.

L'efemèride JOAN PALLARÈS-PERSONAT

11 de setembre del 2017

Mor a Barcelona Montserrat Baró, de les Religioses de l'Assumpció, lliurada tota la vida a les persones d'intel·ligència límit

Des del monestir

La vocació i el tresor amagat

**MONTSERRAT
UNTERLÖHNER SALVAT**
Monestir de Sant Benet de
Montserrat

Els monjos i les monges hem de tocar de peus a terra però sense perdre de vista el cel

Estimo la vida monàstica. Aquella que gira entorn d'un monestir, d'una comunitat, d'un grup d'homes o de dones que s'han sentit cridats per Déu i ho han deixat tot per seguir-lo... No voldria idealitzar aquest estil de vida, però sí que té molt d'idealista, de somniador i d'utòpic. Els monjos i les monges hem de tocar de peus a terra però sense perdre mai de vista el cel. El nostre dia a dia és molt terrenal: assistir a la pregària, al treball, als àpats, fer serveis, viure la convivència... al principi i vist des de fora tot sembla molt sublim, quasi poètic, però, a la pràctica, amb el temps, s'entra en una monotonia i normalitat que s'emporta bona part d'aquesta

suposada bellesa i hi ha dies de cansament, de desànim, de discòrdies entre germans... Afortunadament, però, si es persevera i es renuncia a l'ideal —sense perdre'l mai de vista— i una es posa en mans de Déu, a la llarga, descobreix que malgrat tots els límits (propis i aliens), sí que hi ha un tresor amagat... el tresor de la plenitud, de la vida amb sentit, de la vida de resposta, entrega i compromís amb Aquell que un dia ens va cridar.

Molta gent em demana què aporta la vida monàstica a la societat. A mi m'agrada respondre que, d'entrada, no té cap sentit social, sinó personal. És la resposta a una vocació, com qui es fa futbolista o jugador d'escacs, no

ho fa pensant a millorar el món, sinó a viure la pròpia passió. El monjo i la monja vivim la nostra vocació, allò que desperta el sentit de la vida dins nostre. Tota persona està cridada a viure una vocació única i intransferible i quan ho fa se'n beneficia tota la societat. En un entorn ple de missatges i de models estereotipats d'èxit i benestar, cal apagar moltes veus i donar credibilitat a la pròpia veritat interior. Posar-se en presència de Déu pot ajudar a discernir sobre què ens fa sentir bé, qui som i què volem. Saber-ho ens donarà el coratge per viure-ho i, en viure-ho, descobrirem el nostre tresor interior i gaudirem d'una vida ben plena. ■

Notes miscel·lànies sobre el Seminari Conciliar de Barcelona

El decret de creació del Seminari Conciliar de Barcelona

DANIEL GIL SOLÉS
Coordinador tècnic de la
Biblioteca Pública Episcopal
del Seminari de Barcelona

El Concili de Trento decretava la creació de Seminaris Conciliaris

El Concili de Trento, a 5 de juliol del 1563, decretava la creació de Seminaris Conciliaris, i que en cada diòcesi se instituyera un Seminario para la conveniente formación de los aspirantes al sacerdocio. No fou, però, fins al 20 de novembre del 1593 que el llavors bisbe de Barcelona Joan Dimes Loris en decretà la seva creació, i citant el capítol del Concili, podem llegir en el mateix decret que en la Ciutat ahont esta la Yglesia Cathedral de qualsevol Bisbat, o diòcesi, sia erigit, e instituit un Collegi, e, o Seminari, en lo qual s'han alimentats y sustentats tans jo-

vens estudiants pobres del mateix Bisbat, o diòcesi, quants podran ser mantinguts ab les rendes de dit Collegi, o Seminari; perque allí vivint recollits de baix de poder y mando del Bisbe...

Així, es decidí que el Seminari s'ubiqués al convent de Montalegre, on encara hi havia dues monges de l'orde de Sant Agustí, i se supplicava a sa Sanctedat, se dignas de extinguir la religio de les monges canongesses reglars de S. Augusti, en lo monestir de Montalegre en lo qual estavan dos soles monges, a nostra jurisdicció Episcopal subjectes: y de instituir un Collegi y Seminari, con-

forme al decret preallegat del Concili de Trento.

El papa Climent VIII ho aprovà, i finalment a vint de mes de Noembre prop passat, anarem en persona al predit monestir de Montalegre, de les monges Canongesses reglars de sant Augusti: supprimirem aquell extinguint la religio dell, y erigirem un collegi, o Seminari...

Quedava, doncs, constituït el Seminari Conciliar de Barcelona que, això no obstant, no s'inaugurà de forma oficial i continuada fins al 13 de setembre del 1598, ja amb els primers seminaristes. ■

**CARD. JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA**
Arquebisbe de Barcelona

Visita espiritual a Montserrat

Aquest diumenge, que litúrgicament és el XXIII de durant l'any, coincideix amb la festa de la Nativitat de la Mare de Déu. Aquest dia celebrem a Catalunya el dia de les “marededeus trobades”. Unes marededeus que, segons la tradició, van ser amagades durant la invasió musulmana i després trobades misteriosament. Aquesta data també és significativa perquè era el dia en què se celebrava la festa de la Mare de Déu de Montserrat fins que, l'any 1881, en ser declarada “patrona de tot el principat de Catalunya”, va passar a celebrar-se el 27 d'abril.

Avui és un dia de gran significació espiritual a Montserrat perquè, amb una solemne celebració de l'Eucaristia, s'obre el mil·lenari de la fundació del monestir. Entre molts dels documents relatius a aquest santuari, n'hi ha un de molt breu i molt estimat per la pietat dels cristians catalans: la *Visita espiritual a Nostra Senyora de Montserrat, patrona de Catalunya*, escrit pel bisbe de Vic, Josep Torras i Bages. Hi va expressar la seva devoció a la Mare de Déu i la seva profunditat teològica, en especial, a les advocacions que dirigeix a la Verge de Montserrat.

A la primera advocació, es dirigeix a la Mare de Déu amb aquestes paraules: “Verge prodigiosa, tron puríssim, on reposà l'eterna Saviesa, quan vingué al món a ensenyar el camí de salvació, aconseguí per als vostres catalans aquella fe que enfonsa les muntanyes, omple les valls i fa planer el camí de la vida.” Les paraules del bisbe Torras i Ba-

ges ens animen a fixar la fe cristiana com a fonament de la nostra vida, especialment en aquest moment de la nostra història religiosa.

Més endavant, a la quarta advocació, hi llegim: “Rosa de caritat, foc que sense consumir escalfa, traieu de Catalunya l'esperit de discòrdia, i ajunteu tots els seus fills amb cor de germans.” Que oportuna resulta, per avui i per sempre, aquesta crida a la fraternitat entre tots!

El bisbe Torras i Bages acaba demanant a la Mare de Déu una pau cristiana i perpètua als pobles de Catalunya. Déu vulgui que aquest desig de pau es faci extensible a tots els pobles del món, especialment en els territoris que pateixen algun conflicte bèl·lic.

Benvolguts germans i germanes, estic segur que aquestes expressions del bisbe Josep Torras i Bages han trobat ressò en la vostra memòria i en la vostra consciència. Aquest bisbe demanava convertir la “Visita espiritual” en una estona de companyia a la Mare de Déu de Montserrat, acompanyant cada una de les seves advocacions amb la pregària de l'*Avemaria* i el *Gloriapatrí*. Potser seria bo que ho féssim durant el mil·lenari que avui s'obre, preguntant per les intencions del Sant Pare, de tota l'Església, de la nostra terra i de tot el món. Fem-ho ara que estem a poques setmanes de l'inici de la segona sessió de la XVI Assemblea del Sínode dels Bisbes sobre la sinodalitat. Us desitjo a tots una joiosa Diada de l'Onze de Setembre. Que la Mare de Déu de Montserrat, patrona de Catalunya, intercedeixi per nosaltres. ■

Entrevista al pare abat
Manel Gasch, en l'inici
del Mil·lenari de Montserrat

“EL MIL·LENARI VOL POSAR L'ACCENT EN LA IDENTITAT DE MONTSERRAT”

CARME MUNTÉ MARGALEF

Després de molts anys de preparació finalment el cap de setmana del 7-8 de setembre arrenca el Mil·lenari de Montserrat, una commemoració que al llarg de quinze mesos oferirà un miler d'actes religiosos, socials i culturals. Però més enllà de les activitats concretes, el que commemora l'actual comunitat benedictina són els mil anys de vida monàstica ininterrompuda seguint la regla benedictina de l'*ora et labora*, que s'ha actualitzat per donar lloc al lema del Mil·lenari: *Ora lege labora rege te ipsum in communitate* (“Prenga, llegeix, treballa, regeix-te tu mateix i fes-ho en comunitat”). “És un itinerari que deriva de la nostra espiritualitat benedictina i que vol ser una proposta espiritual cristiana per a l'home i la dona d'avui”, explica el pare abat Manel Gasch.

Agustí Codinach

*Manel Gasch és el pare abat
de Montserrat des de
l'octubre del 2021.*

Fa mil anys l'abat Oliba va fundar la vida monàstica a la muntanya santa de Montserrat, on ja hi havia una ermita dedicada a Santa Maria. Com ha marcat l'esdevenidor del monestir el fet d'haver estat fundat per l'artífex de les assemblees de Pau i Treva?

L'abat Oliba va instaurar el monaquisme benedictí a Montserrat, l'observança a la regla de sant Benet, a la qual ens hem mantingut fidels des de l'any zero. Com a abat de Ripoll i bisbe de Vic, ens vincula molt a la Catalunya naixent que aleshores era pràcticament un esbós. A Montserrat sempre hem estat molt sensibles al seu missatge de pau i de concòrdia.

La història de Catalunya i de Montserrat van de la mà des dels seus inicis. S'entendria l'una sense l'altra?

Crec que no. Evidentment, Montserrat és un fruit de Catalunya. Pràcticament tots els monjos han sortit dels pobles, les ciutats, les parròquies i, més modernament d'alguns moviments cristians, de Catalunya. Per tant, ha estat una comunitat d'origen català, o encara ampliant-ho més, de zones catalanoparlants. D'altra banda, Montserrat, en comunió amb l'Església catalana, també ha fet la seva aportació a Catalunya, en el sentit de ser un lloc on hem pogut refermar la identitat cristiana. La cèlebre frase del bisbe Torras i Bages, "Catalunya serà cristiana o no serà",

a la façana del monestir, continua tenint tot el sentit. També cal recordar que els benedictins tenim un vot una mica desconegut, el de l'estabilitat monàstica, que dona fortalesa a la identitat. És a dir, el fet d'estar compromesos amb un lloc, una fe, una expressió concreta d'aquesta fe com és la vida benedictina, una llengua i una cultura, i d'estar-hi estables durant mil anys, ens ha permès fer la nostra aportació a l'entorn. Les abadies benedictines, allí on es troben, esdevenen punts de referència i d'identitat, de forma encara més accentuada en el cas de Montserrat pel fet de ser el santuari de la patrona.

Com viu Montserrat la doble essència de monestir benedictí i santuari marià?

Podem dir que som un monestir al servei d'un santuari o un santuari servit per una comunitat monàstica. Són realitats que no són dissociables en aquest punt de la història perquè ha estat així durant mil anys i forma part de l'essència de Montserrat. Una paraula que és molt essencial de les dues realitats és la de l'acolliment, que forma part de l'ADN dels monjos de Montserrat. Cassià, Pare de l'Església, definia l'acolliment com la passió per la humanitat.

Quan diuen que el Mil·lenari és una oportunitat d'explicar Montserrat des de Montserrat, en quins punts creuen que cal posar l'accent?

Ens cal continuar-nos explicant.

"Les abadies benedictines, allí on es troben, esdevenen punts de referència i d'identitat"

"El cristianisme ens ajuda a no desviar-nos de quina és realment la proposta de persona feliç"

Montserrat està al servei de l'evangelització, una missió per la qual sempre hem de treballar, potser avui més que mai. M'agrada pensar que el Mil·lenari és un moment assenyalat de la història, però que ve d'una tradició que celebrem i que volem continuar. Per tant, l'important és posar l'accent en la identitat de Montserrat.

Com valora la concessió de la Medalla d'Or del Parlament de Catalunya, que ha estat criticada per algunes víctimes d'abusos?

Valorem la concessió de la Medalla amb molt d'agraïment. Va ser una gran sorpresa. Pel que fa a les

Al llarg de tota l'entrevista, l'abat ha volgut recordar que el punt central del Mil·lenari són els mil anys de presència monàstica.

Abadía de Montserrat

Manel Gasch va ser escollit visitador de la Congregació Sublacensis Casinensis durant el capítol provincial celebrat a Montserrat. Va ser el preludi del XXI Capítol General de la Congregació Benedictina de Montecassino-Subiaco, que es va fer del 30 d'agost al 7 de setembre, per primera vegada fora de Roma.

víctimes dels abusos, que són les que s'hi han mostrat en contra, tenen tot el dret d'expressar-se i tot el nostre respecte.

L'efemèride permet donar a conèixer el monaquisme al segle XXI, un estil de vida contracultural avui dia. Per què continua sent una forma de vida atractiva?

Potser justament perquè és un estil de vida contracultural i alternatiu, però sobretot perquè toca i satisfà punts essencials de la persona humana. Si entenem que la persona humana ha estat cridada per Déu, prenen una gran força la fe i la proposta cristiana. Tothom que té aquesta intuïció es pot sentir atret per la vida monàstica. A més, en la nostra societat, que corre el perill de caure en grans alienacions per la facilitat del lleure tecnològic que ho envaeix tot, el cristianisme ens ajuda a no desviar-nos de quina és realment la proposta de persona feliç. En aquest sentit, el cristianisme esdevé un nínxol en la nostra societat.

El compromís cultural en tants àmbits està garantit per l'actual comunitat, formada per 49 monjos?

Del futur, no en puc respondre, però el que puc dir és que la comunitat actual portem l'empremta d'aquest compromís. Avui dia hi ha monjos totalment dedicats a l'estudi, a la cultura i a la seva difusió. També hem anat incorporant persones laiques molt identificades amb Montserrat, el missatge de la comunitat, l'espiritualitat benedictina i els valors que representem.

Veiem la importància dels laics en els oblats de Montserrat però també en els que estan al capdavant, per exemple, de l'Escolania o de Publicacions de l'Abadía de Montserrat. Com es fa aquesta transmissió del carisma?

L'aportació dels laics és una riquesa, però seria impossible si no tingués al darrere una comunitat, que és la que marca les línies de treball. Alhora, gràcies als laics, els monjos ens podem dedicar més a l'essencial de la vida monàstica. A banda dels oblats i de tots els laics que treballen amb nosaltres, cal destacar que Montserrat té al voltant una gran comunitat de persones amb qui els monjos ens relacionem de manera

directa. És una irradiació molt bona. Montserrat ha creat una xarxa que penetra en molts sectors de la societat catalana.

Quin hauria de ser el souvenir que s'haurien d'endur els dos milions de pelegrins i turistes que visiten cada any Montserrat?

A mi m'agradaria pensar que tothom és pelegrí. A través de la bellesa, del silenci, de la natura, el que voldria que s'emportessin és l'experiència de Déu i de la profunditat humana. En tenim exemples concrets. L'actual prior de Taizé, el germà Matthew, sempre m'explica que de jove net era a Lloret de Mar amb els seus pares. Un dia no va voler anar a la platja, va agafar l'autocar i va venir a Montserrat a la missa conventual. Sempre recorda que aquest va ser el seu primer contacte amb una comunitat monàstica. A vegades arribem molt més enllà del que nosaltres ens podríem imaginar, cosa que és molt bonica, però que també fa molt de respecte quan ets l'administrador del lloc. De manera provocativa, m'agrada dir que els monjos hi som per no molestar, perquè aquí la feina la fa Déu a tra-

“Montserrat ha creat una xarxa que penetra en molts sectors de la societat”

“L’abat ha de ser un pont entremig de tots els monjos”

vés de Maria. Nosaltres ens limitem a ser-ne servidors.

Com trobar l’equilibri necessari entre la vida monàstica, el pelegrinatge i el turisme?

Tenim ben separat l’àmbit de la comunitat, on realment es pot portar una vida tranquil·la, i el de l’exterior. Això sí, on es troben tots dos mons és a l’església en la pregària. Si un monjo no vol pregar amb la gent, que no vingui a Montserrat. Hi ha moltes comunitats on els monjos pregunten sols, mentre que aquí hem d’assumir que la missió de Montserrat és aquest acolliment i aquest compartir, especialment la litúrgia.

En la seva benedicció abacial, el 13 d’octubre del 2021, va destacar la voluntat que tothom se senti a Montserrat com a casa. Què cal fer per avançar per aquí?

Posant en pràctica el missatge de Pau VI d’acollir tothom i intentant fer visibles els valors que compartim. Evidentment, dir que Montserrat és la casa de tothom és molt agosarat, perquè hi ha persones de la nostra societat que no volen tenir-hi res a veure, però m’agradaria pensar que si un dia passen per aquí d’alguna manera es poden sentir interpel·lades.

Com a abat, com treballa per la comunió entre tots els monjos?

Doncs tenint molt clar que el paper principal d’un abat és estar al servei de la comunió. Això es fa tenint sempre la porta oberta, rebent i escoltant tothom, intentant que hi hagi relació i diàleg. L’abat ha de ser un pont entremig de tots els monjos. Estic content del clima comunitari que tenim. Seguint la recomanació de l’abat primat de la Confederació Benedictina, el P. Gregory J. Polan, cal tenir molt clar que la paraula de

l’abat té molta més força i pes del que ell mateix podria percebre. Ets l’abat de Montserrat i de vegades una paraula teva pot destrossar una relació. Crear comunió també vol dir això: intentar per tots els mitjans que mai s’enfonsi un pont que existeix entre tu i un monjo.

Assistim a un auge dels discursos contra la immigració. Quin ha de ser l’equilibri entre la necessària acollida i hospitalitat (carisma molt propi del monaquisme europeu) i l’obligació de mantenir la pròpia identitat i cultura?

Potser aquí els monestirs tenim un gran paper a fer, pel que representem d’estabilitat dintre d’una cultura. Acollir vol dir respectar i integrar. És un equilibri que no és fàcil, però que hem de procurar. Anem cap a un món més global. A nosaltres cristians ens toca tenir molt clara la nostra identitat i, des de la nostra identitat cristiana basada en l’amor fraternal, incorporar gent a aquests valors i fins i tot a aquesta fe, o almenys afavorir un diàleg. Hi ha molts temes espirituals i ètics comuns. En aquest sentit, Montserrat sempre ha participat en experiències de diàleg i d’acollida interreligiosa. Dit això, no hi ha dubte que és un repte l’acolliment alhora que la conservació de la pròpia identitat quan estem parlant de grans masses, però la història es fa d’aquesta manera, amb aquests mestissatges.

L’amoïna la tendència al tancament i a l’estigmatització?

L’estigmatització de l’altre sempre és preocupant, perquè la nostra religió predica l’amor, l’acolliment i el respecte per la persona humana. El que em preocupa més és que s’utilitzi segons què com a arma electoral. L’ésser humà mereix un respecte absolut i el que no pots fer és manipular.

Quines paraules voldria adreçar als nostres lectors?

Estem molts contents de formar part de la gran comunitat eclesial de Catalunya i que reflecteix tan bé *Catalunya Cristiana*, que em miro cada setmana perquè és un punt de trobada de moltes expressions de la fe al nostre país. Ens sentim part de tot això i en comunió amb el projecte d’evangelització. La idea central que volem transmetre amb el Mil·lenari és el desig de continuar fent present la persona de Jesús i el seu Evangeli enmig de la societat. Un Déu que és

amor, acolliment, que proporciona a la persona humana els aspectes de profunditat espiritual que són orientadors i essencials per a la vida, i que sempre hauríem de conrear i fer presents a tothom. ■

MIL·LENARI PARTICIPATIU

El dissabte 7 de setembre, a les vuit del vespre, la basílica de Montserrat acull l’acte institucional d’obertura del Mil·lenari. Seran quinze mesos, fins al 8 de desembre del 2025, en què hi ha programades un miler d’activitats socials, culturals i religioses. “Hem volgut que el Mil·lenari fos molt participatiu i estem molt contents de la resposta rebuda”, comenta amb agraïment el pare abat, Manel Gasch.

L’acte d’obertura compta amb la presència de les principals autoritats així com amb els participants del Capítol General de la Congregació Benedictina de Montecassino-Subiaco, que s’ha celebrat a Montserrat coincidint amb l’inici del Mil·lenari. “No hem d’oblidar mai que estem celebrant mil anys de vida monàstica”, recorda el P. Gasch. En l’acte institucional participen l’Escolania i la Schola Cantorum de Montserrat.

L’endemà, el 8 de setembre, a les onze, té lloc l’Eucaristia d’inauguració del Mil·lenari, presidida pel mateix pare abat de Montserrat. Després de la missa, cantada per l’Escolania, la Schola Cantorum i la Capella de Música de Montserrat, es farà una festa popular a la plaça amb castells, gegants i sardanes, i l’estrena de la Sardana del Mil·lenari.

“Com qualsevol altre cap de setmana comptarem amb la peregrinació de la romeria que estava prevista”, destaca el P. Gasch. “Per tant, celebrem l’inici del Mil·lenari amb els germans monjos i amb el poble, que mai no falta a la cita a Montserrat.”

RIFER ROCAFER

CAMPANES RELLOTGES MEGAFONIA

www.rifersl.com

DELEGACIÓ GIRONA:

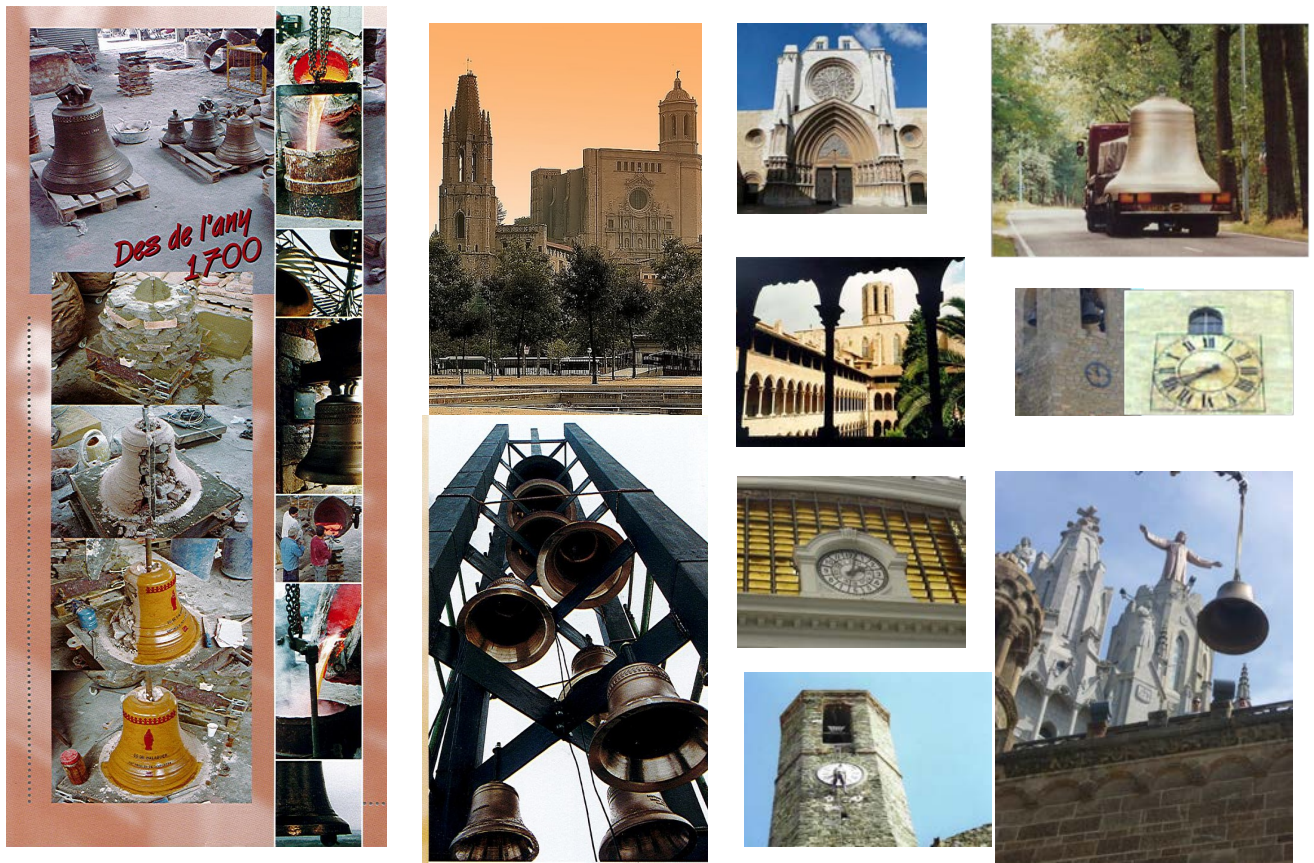
C/ Canonge Dorca 37 17005 Girona
Tel. 972 22 01 55 info@rifersl.com

DELEGACIÓ BARCELONA:

C/ Llull 321, edifici cinc 22@ 08019 Barcelona

DELEGACIÓ TERRASSA:

Tel. 616 90 90 01

V

VIDA ECLESIAL

Aquesta setmana el **Papa** reflexiona sobre les **rutes migratòries**, entrevistem el germanet de **Jesús Ventura Puigdomènech** i **Armand Puig** parla sobre la **devoció mariana** a **Catalunya**

Agustí Codinach

Imatge de la Mare de Déu de Montserrat al seu cambril.
El 8 de setembre, Naixement de la Benaurada Verge
Maria, s'inicia el Mil·lenari de Montserrat.

Francesc dedica una intervenció especial a les rutes migratòries

El Papa denuncia el “pecat greu” de qui rebutja migrants i refugiats

AICA

Ciutat del Vaticà

El papa Francesc va alertar sobre el “pecat greu” de qui busca allunyar els migrants i refugiats a la recerca d’una vida millor, i va lamentar la “tragèdia” que es viu a les rutes migratòries en denunciar la indiferència davant dels qui moren travessant deserts i mars.

El Pontífex va ser molt clar quan va dir que “hi ha qui treballa sistemàticament i amb tots els mitjans per expulsar els migrants. I això, fet amb consciència i responsabilitat, és un pecat greu”. I va recordar que “l’orfe, la vídua i l’estranger són els pobres per excel·lència, als quals Déu sempre defensa i ens demana que els defensem”.

El 28 d’agost Francesc va interrompre el cicle de reflexions setmanals de les catequesis dels dimecres per abordar, en una intervenció especial, la situació que es viu en “mars i deserts” que, “per a molts, per a massa persones, són mortals”.

El Papa ha parlat en moltes ocasions del Mediterrani com a cementiri i, en aquesta ocasió, va lamentar que “la tragèdia és que molts d’aquests morts, la majoria, es podrien haver salvat”. També va rebutjar la creació de lleis “més restrictives” o “la militarització de les fronteres”, i va assenyalar la necessitat “d’una governança global de la migració, basada en la justícia, la fraternitat i la solidaritat”.

La solució, va explicar, passa per

“ampliar rutes d’accés segures i regulars per als migrants, facilitant refugi als que fugen de guerres, violència, persecució i desastres diversos”.

El Pontífex va parlar del tràfic de persones i va defensar accions contra “traficants criminals que exploten despietadament la misèria aliena”. Igualment, va ser molt crític amb els qui “abandonen” els migrants als deserts, on acaben morint fora de la vista de tothom.

En la seva reflexió, va destacar el valor simbòlic del mar i del desert a la Bíblia, “llocs de patiment, de por, de desesperació, però alhora de pas cap a l’alliberament”. Per això, va dir que “Déu mateix travessa el mar i el desert”, compartint “el drama dels migrants (...)”. Déu és amb ells, no amb qui els rebutgen”.

El Papa va elogiar els “bons samaritans” que s’esforcen per “ajudar i salvar” els migrants, “un signe d’una humanitat que no es deixa contagiar per la mala cultura de la indiferència i el descart”.

© Vatican Media

PAPA FRANCESC

“Unim els nostres cors i forces perquè els mars i els deserts no siguin cementiris, sinó espais on Déu pugui obrir camins de llibertat i fraternitat”

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Feblesa
i fortalesa

El primer viatge del pontificat de Francesc va ser a Lampedusa, el 2013, on ja va clamar contra la indiferència envers els migrants i refugiats.

Parlant d'una "lluïta de civilització", Francesc va dir que "hi ha moltes maneres d'oferir la pròpia contribució, en primer lloc, la pregària": "Unim els nostres cors i forces perquè els mars i els deserts no siguin cementiris, sinó espais on Déu pugui obrir camins de llibertat i fraternitat."

TROBADA AMB ELS BISBES DE LES REGIONS ÀRABS

El Papa va expressar la seva preocupació per la intensificació de les tensions al Pròxim Orient. Adreçant-se als participants de la Conferència Episcopal Llatina de les Regions Àrabs, aplegats a Roma per a la seva assemblea plenària, va comentar que "el conflicte, en lloc de trobar una solució justa, sembla que es torna crònic, amb el risc d'estendre's i encendre tota la regió".

Malgrat la gravetat del conflicte entre Israel i Palestina, Francesc va destacar la importància de mantenir l'esperança i alimentar la solidaritat. En

aquest aspecte, va mostrar als bisbes la seva proximitat espiritual i els va animar a perseverar en la fe i fomentar el diàleg i la pau.

Al centre del seu missatge als bisbes hi havia una crida a ser símbols d'esperança enmig de la desesperació: "Mantingueu l'esperança. Sigueu, per a tothom, signes d'esperança, una presència que alimenti paraules i gestos de pau, fraternitat i respecte."

El Papa els va agrair que fossin "flama d'esperança on sembla que s'apaga" i els va animar a continuar treballant per la reconciliació, superant les divisions profundes.

Finalment, va destacar la importància del seu treball pastoral, especialment a l'hora de proporcionar una educació cristiana adequada als estudiants de les escoles públiques, especialment en regions on els cristians són minoria. Així, va destacar el valor d'aquesta formació que ajuda els fidels a aprofundir la comprensió de la fe i permet continuar alimentant l'esperança cristiana. ■

A diferents fòrums se'ns parla, de vegades com si fos un imperatiu, sobre ser forts, ser el millor. No estic en contra del creixement personal o que una persona es desenvolupi. Però poso en dubte aquesta "obligació" d'estar millorant sempre.

El més important: que cadascú sigui qui ha de ser; que cadascú sigui fidel als seus principis, tenint en compte que qualsevol ésser humà és únic i posseeix tant febleses com fortalezes.

El més important és ser fidel a un mateix i, per això, és essencial conèixer-se: ser conscients de les nostres fortalezes, per potenciar-les, i de les nostres febleses, per millorar-les.

Les fortalezes són aquelles característiques o habilitats que posseïm, en les quals som realment bons i que ens poden ajudar a créixer.

Paradoxalment, també les febleses ens poden ajudar a avançar, i serien aquelles habilitats o característiques que no posseïm o que tenim de manera escassa, però que podem aprendre o desenvolupar.

Sense pretendre fer exegesi, em venen al cap les paraules de sant Pau:

"Quan em sento feble, és quan soc fort" (2Co 12,20).

Des del punt de vista cristià, crec que, quan ens fem conscients de les febleses, també ens podem adonar de les febleses dels altres i, d'aquesta forma, ser misericordiosos amb ells, sense mirar ningú amb menyspreu; podem ser humils i adonar-nos que tot el que posseïm ho rebem de Déu de manera gratuïta; i, finalment, i això ens ajudarà a créixer també a nosaltres, posar al servei dels qui ens envolten aquestes fortalezes que tenim, i segurament des d'aquí, també aconseguim millorar o desenvolupar les nostres febleses.

PEPE PEDREGOSA, S.S.P

Membre d'Escola d'Animació Bíblica

El germanet de Jesús Ventura Puigdomènech Boix viu des de fa més de 28 anys a Algèria, al desert de pedra de Tamanrasset

“A totes les comunitats cristianes falta relleu, però a Algèria és molt extrem. Necessitem més gent altruista”

MACIÀ GRAU
Reus

El mes de juny passat, la paròquia de Sant Bernat Calvó de Reus va acollir una xerrada del germanet de Jesús Ventura Puigdomènech Boix, un capellà fill dels Hostalets de Balenyà que viu des de fa més de 28 anys a Algèria. Aprofitant la seva visita temporal a Catalunya, hem parlat amb ell per conèixer com és l'Església en aquest país, on cada any hi passen milers d'immigrants que volen anar a Europa a la recerca d'una vida millor. Monjo de la Trapa al monestir de l'Olive, Jesús Ventura va conèixer els monjos màrtirs del monestir de Tibhirine, fins que finalment va entrar a la fraternitat dels Germanets de Jesús, de Carles de Foucauld. Com ens explica, el seu futur passa per Algèria, i aprofita l'entrevista per fer una petició especial al setmanari *Catalunya Cristiana*: “Acabem de tancar una comunitat, jo ara visc a Assekrem, al desert del Sàhara algerià, i només quedem dos germanets. A totes les comunitats cristianes falta relleu, però a Algèria és molt més extrem. Necessitem que doneu a conèixer la nostra situació, perquè vingui més gent altruista disposada a ajudar els més necessitats”.

Com va arribar a Algèria?

Des de ben jove havia tingut una bona amistat amb els monjos de Tibhirine. Era molt amic amb el prior, el Cristian, i vam pactar que després de la meua etapa a Còrdova aniria a Algèria. Malauradament, hi va haver el drama entremig, amb l'assassinat dels monjos, i jo em vaig oferir com a voluntari per refer el monestir. A Algèria si deixes un monestir buit, l'Estat se l'acaba apropiant. Hi vaig anar per omplir el buit que hi havia i per reprendre la relació amb el poble.

Va entrar en un monestir on havien assassinat set monjos. Tenia por?

Era un moment molt dur, sí, però de manaven relleu, i jo ja pensava d'anar a Tibhirine en un futur, per tant, m'hi vaig oferir. Hi havia dies molt difícils, perquè era un moment amb molt de terrorisme, i només hi vivíem un altre ermità i jo. El monestir és tan gran que al vespre cadascú anava al seu amagatall, per trobar-nos haurien hagut de cremar el monestir. Només ens amagàvem a la nit, perquè el monestir estava situat en una zona de pas de terroristes, que anaven a la ciutat del costat a buscar menjar i altres recursos, però durant el dia no hi havia cap perill. Durant la nit sempre intentàvem que no es veiés que hi havia vida al monestir. Per sort, no va passar mai res.

Quin és el missatge principal dels Germanets?

La seva intuïció (el Papa hi insisteix molt) és viure la família ordinària. Carles de Foucauld va veure que Jesús, Maria i Josep eren una família com qualsevol altra, que vivien del seu treball, i ho va

portar a l'extrem. Vivim amb els més pobres, amb els més allunyats de Déu i, per tant, sempre estem en ambients en què no es parla mai de Déu, fins al punt que en moltes ocasions no saben que ets religiós, i ens veuen com un més. El més normal del nostre carisma és anar a la fàbrica i treballar com tothom, guanyar-te el pa.

Durant aquests anys a Algèria, per tant, ha viscut amb els més pobres.

S'ha de dir que som l'única congregació que, gràcies a Roma que ens ho ha respectat, no tenim cap missió en concret. Algunes congregacions tenen escoles, d'altres hospitals, i a Algèria, l'únic que fem és viure amb els més pobres. No som una obra social, sinó que vivim amb ells i com ells. Els mateixos bisbes d'allà ens diuen: convertir, mai; evangelitzar, sempre. És a dir, vivim donant l'exemple dels valors evangèlics de gratuïtat, solidaritat... i finalment molts capten el missatge, perquè quan tenen un problema et venen a trucar a la porta, tot i saber que som cristians. Saben que som autèntics, i encara que sembli que no fem res, el missatge els acaba penetrant. D'altra banda, si prediquéssim l'Evangeli, el govern ens expulsaria del país, i per això no en parlem mai.

Viu en una diòcesi que és més gran que Catalunya, però la xifra de cristians no arriba a les 100 persones. Com viuen la fe?

Tot i que sembli estrany, és precisament això el que més m'atrau d'aquest país. Porto 28 anys a Algèria i no he

batejat mai ningú, no he casat mai ningú, però les comunitats són totes molt solidàries, ens ocupem del que no fa l'Estat. Hi ha molts immigrants subsaharians que saben que som cristians i truquen a la nostra porta. Nosaltres intentem que no falti mai un bocí de pa, però no donem mai diners, perquè si no, ja no seríem els pobres. Pel que fa a les eucaristies, visc a 80 km de la parròquia més propera, on hi ha 2 germanets. Normalment a les misses som 4 o 5 persones, fem memòria de Jesús, partim el pa i després el compartim. D'altra banda, a l'església sempre hi ha la porta oberta, perquè hi ha molta gent que està de pas i pot trobar-hi recer.

Com ajudeu tots aquests immigrants que passen per Algèria?

Tamanràsset està al sud d'Algèria, és un lloc de pas. Tots els immigrants passen per allí, i arriben pràcticament despullats, sense res. El seu objectiu és aconseguir diners per anar a Europa. I tota la família s'endeuta perquè ells puguin anar-hi. És impossible que un immigrant pugui tornar enrere, perquè s'ha malgastat la fortuna de la família i ha d'arribar a Europa com sigui. Sovint els expulsen i al cap d'un o dos mesos els tornes a tenir allí. Malauradament, alguns dels nostres companys han estat expulsats del país per implicar-se massa amb els immigrants. Per això s'ha de ser molt discret, perquè estem vigilats. De perill de terrorisme, ara, no n'hi ha, però si ets cristià et fan sentir que ets un ciutadà de segona, i estàs vigilat. Si fas proselitisme, t'agafen i t'expulsen. ■

“Hi ha molts immigrants subsaharians que saben que som cristians i truquen a la nostra porta”

“Si ets cristià et fan sentir que ets un ciutadà de segona, i estàs vigilat”

El germanet de Jesús Ventura Puigdomènech Boix, al davant de la parròquia de Sant Bernat Calvó de Reus, el mes de juny.

Santa Maria, la deixebila, arreu del país

El Misteri de la Selva

El misteri assumpcionista més antic és el de la Selva del Camp, que cada any es representa els dies 14 i 15 d'agost. A la imatge, Judit Agràs en el paper de Maria.

ARMAND PUIG I TÀRRECH

President de l'AVEPRO (Santa Seu, Roma)

Ens trobem a prop de les dues festes marianes més antigues i significatives del calendari litúrgic: la Mare de Déu d'agost i la Mare de Déu de setembre, entre l'Assumpció i la Nativitat de Maria. L'estiu és marià. Però ho és sobretot Catalunya, que, com a terra de Maria, ha estat conreada

pels monjos negres benedictins —els de Ripoll i Montserrat— i pels monjos blancs cistercencs —els de Poblet i les monges de Vallbona—, tots ells monestirs sota el patronatge de la Mare de Déu. I s'hi podrien afegir, entre molts altres exemples, els canonges regulars agustinians (les comunitats canonicals catedralícies de Tarragona i Tortosa, o bé la canònica d'Organyà, entre moltes d'altres), els canonges premonstratencs de Bellpuig de les Avel·lanes, els cartoixans d'Escaladei

i una multitud de catedrals, monestirs, esglésies i noms de poble dedicats a Santa Maria. Hi ha hagut una gran sembrada del nom de la Mare de Jesucrist arreu de les terres de llengua catalana, on han florit igualment tres misteris assumpcionistas: el més antic, el de Tarragona (o Misteri de la Selva, manuscrit del 1380), la primera obra de teatre conservada en llengua catalana, i els misteris de València (incomplet) i d'Elx, patrimoni de la humanitat, ambdós del segle XV.

S'escau, doncs, de parlar de Maria a la llum del Nou Testament i de la tradició de l'Església, i fer-ho des de la seva condició de deixeble i des de la seva singularitat de tota santa. Ho proclama Astarot, un dels diables del Misteri de la Selva: "Com dic-te jo per veritat / aqueixa ha gran santedat" (vv. 192-193), després que el cap infernal, Llucifer, li demani que li faci passar la tristesa que el consumeix i s'apodori de Maria i del seu cos sant. La santedat de Maria, ja expressada en el Magníficat com la dona en qui el Totpoderós "obra meravelles" (Lluc 1,49), és un do que li arriba del Déu que la salva i l'enalteix. En Maria, el do de Déu arriba a un punt immens de grandesa, que converteix la petitesa d'aquella noia de Natzaret en la glòria d'una Mare universal.

Tanmateix, el camí escollit per Déu passa, com en el cas de Jesús, per un disseny misteriós, no previsible humanament, que porta Maria a un discipulatge únic,

singular. Un discipulatge caracteritzat per una presència intensa, sobretot al començament i al final de la vida de Jesús, quan Maria infanta l'enviat de Déu i quan el recull, a la creu, com a Salvador del món. Entremig, Maria resta com a oient de la Paraula de Déu i del seu Fill, el qual és precisament Paraula encarnada en el seu si virginal. Ella, que escolta la Paraula, escolta el fruit sant que l'Esperit ha suscitat en les seves entranyes. Com les mares d'aquesta terra que, quan estan en un estat avançat de gestació, es posen la

mà damunt el ventre i acaronen i dialoguen amb el fill que ha de néixer, també Maria ha identificat el do de Déu que portava en el seu si i li ha parlat escoltant la seva presència dins d'ella. Elisabet, la seva parenta, ho dirà ben alt: "Allò que el Senyor t'ha anunciat es complirà" (Lluc 1,45).

En Maria tot és molt interior, pertany a un nivell en el qual es fusionen el cos i el cor. En la pregària que Maria adreça a Jesús demanant-li que la dugui al seu Regne celestial, es deixa sentir aquesta fusió de la maternitat de

“ Hi ha hagut una gran sembrada del nom de la Mare de Jesucrist arreu de les terres de llengua catalana

M Masia *Vinyanova*

**EL RESTAURANT
I REBOST DEL
MONESTIR EN EL
SEGLE XV**

ESPECIALISTES EN CARNS A LA BRASA I ARROSSOS
CELEBRACIONS FAMILIARS, ANIVERSARIS, COMUNIONS...
ESPÀIS A L'AIRE LLIURE · GRANJA D'ANIMALS

C/ MONTSERRAT, S/N
08294 EL BRUC, BCN

937 448 604
restaurantvinyanova.com

Maria i de l'obra salvadora de Jesús: "Mon Fill, qui lo món reemist [vas redimir] / e del meu ventre carn prenguit [vas prendre]" (vv. 66-67), canta Maria en el Misteri de la Selva. Maria ha experimentat dins el seu cos la força de l'acció de Déu, tant en relació amb ella mateixa, que concep per pura gràcia, com en relació amb la plenitud salvadora que sorgirà de la seva carn maternal: la redempció de la nissaga humana.

L'escena de l'anunciació (Lluc 1,26-38) és cabdal en la història de Maria. Maria accepta de custodiar el Verb de Déu, el Logos que es fa carn en el sentit primer del terme, és a dir, en la feblesa d'una vida menuda que tot just comença. I la custòdia a la qual Maria es compromet passa per la seva mateixa vida biològica: no hi ha fill sense mare. Maria té entre catorze i setze anys quan és visitada per Déu, i viu a Natzaret, un poble de la Galilea que no sobrepassa els cinquants habitants. Si escoltem la veu angèlica de Gabriel que parla en el relat de l'anunciació i estem atents a les breus intervencions de Maria, podrem testimoniar allò que ha succeït en la vida i en el cor de la dona jove —joventíssima— que Déu ha escollit. L'edat sempre és relativa. L'evangelista Lluc, l'artista de la ploma, ens ho posa a l'abast en un relat cisellat pel traç de l'Esperit.

En tot esdeveniment hi ha un què i un com. El què és la concepció de Jesús, Fill de Déu i Messies. El com és la vinguda de l'Esperit sobre Maria, i el naixement del Sant de Déu. Tot plegat és un acte de nova creació, volgut per Déu mateix, en qui Maria "ha trobat gràcia" (Lluc 1,30). La frase recorda les paraules de la veu celestial al Jordà i al Tabor, referides a Jesús: "En tu m'he complagut" (Marc 1,11; 9,7). L'amor de Déu davalla sobre qui vol i quan vol. Cal tan sols fer-li pas, obrir-li camí, amb la docilitat i la promptitud. La resta és fruit del mateix do, del disseny amagat en el silenci dels segles i que ara es desclou en un moment privilegiat de la història.

Maria, davant el què —ser ma-

re del Fill de Déu—, pregunta pel com, atès que és verge, i està compromesa en matrimoni amb Josep, si bé no hi ha tingut relacions conjugals. La pregunta de Maria no posa en dubte l'acció de Déu, sinó com aquesta es durà a terme. En altres paraules, pot ser mare una dona verge? Pot passar el Logos a través de la carn d'un ésser humà com Maria? La resposta divina és doblement afirmativa: l'Esperit de Déu vindrà i farà possible en Maria allò incomprendible, i que tan sols és comprensible des de la meravella d'una nova creació, la que correspon a l'entrada del Fill de Déu en la història humana. La segona resposta remet a la capacitat inexhaurible de Déu, per a qui "no hi ha res impossible" (Lluc 1,37). El Creador s'ha autolimitat en les entranyes d'una dona, que és verge i serà mare pel poder de Déu. "El Totpoderós obra en mi meravelles", canta l'antífona litúrgica del Magníficat (Lluc 1,49). O com es canta, de Maria, en el Misteri de la Selva: "Resplendent, clara e neta / de virginitat espill" (vv. 245-246).

El què i el com, les preguntes de tot creient al Déu que es revela, culminen amb una declaració paradigmàtica, que fa de Maria model d'escollida i exemple de deixebia: "Soc la serventa del Senyor: que es compleixi en mi la teva paraula" (Lluc 1,38). Maria es presenta a la humanitat des de la petitesa de la seva condició de serventa, des d'una humilitat real, que recorda les paraules del

Salm: "Fes veure al teu servent la llum de la teva mirada, salva'm per l'amor que em tens" (31,17). En aquella visita interior ocorreguda a Natzaret, en aquell missatge angèlic suscitat en el cor de Maria, es produeix un esclat de llum que fa de Maria abans que res una serventa, una dona filla de l'obediència i de la gratuïtat.

En el moment de la mort, Maria s'adreça així a Jesús en el Misteri de la Selva: "A tu, Senyor, vull obeir / e la tua voluntat complir" (vv. 337-338). Maria escolta la Paraula i compleix la voluntat de Déu de manera incondicional i incondicionada. D'ella dirà Elisabet: "Feliç tu que has cregut" (Lluc 1,45). I Gaudí dedicarà el portal de la fe de la façana del Naixement a la Mare de Déu: el seu cor de creient, obert per la passió del seu Fill i matern pel seu naixement a Betlem, es representa damunt la porta d'entrada d'aquest portal. Maria, amb la seva torre a la Sagrada Família, resta com l'estrella que il·lumina la ciutat de Barcelona i tota la terra catalana.

Quan el Misteri de la Selva arriba al seu final, Santa Maria, coronada i radiant, ja pujada al cel, a la dreta del seu Fill, canta, tot adreçant-se al poble reunit: "Pecadors, estats [estigueu] amb bon cor / com jo soc ací amb honor / e prec lo meu Fill gloriós / que ell vos sia piados. / Si algú de vós [vosaltres] ha errat / ja no sia [estigui] desesperat. / Mon Fill son Payre pregarà / e ell los meus precs oirà" (l. 598-605).

Amén. ■

“ En Maria tot és molt interior, pertany a un nivell en el qual es fusionen el cos i el cor

TORTOSA

Presentació del projecte de formació per acompanyar matrimonis

El 20 de juliol, a la residència de les Germanes Teresianes de Jesús, va tenir lloc la presentació del SAMIC, projecte de formació per acompanyar matrimonis en diversos moments de dificultats. Aquesta formació, que consisteix en un curs amb classes telemàtiques, va dirigit a especialistes, advocats, agents de pastoral, sacerdots i matrimonis que se sentin cridats a servir el Senyor en aquesta tasca d'acompanyament.

SOLSONA

Pelegrinatge de joves per terres basques i navarreses

Del 28 de juliol al 4 d'agost, una expedició d'uns vint-i-cinc adolescents i joves van participar en un pelegrinatge per terres basques i navarreses. L'eix del pelegrinatge va ser la vida de sant Ignasi: cada jornada tenia un temps dedicat a descobrir un episodi de la vida del sant i, a partir d'aquí, es desenvolupava una catequesi que buscava aplicar a la vida dels joves el camí de conversió d'Ignasi. El santuari de Sant Miquel d'Aralar fou el destí del pelegrinatge.

VIC

Celebrades les colònies d'estiu de l'Hospitalitat de Lourdes

L'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes del bisbat de Vic va celebrar del 5 al 10 d'agost les colònies que organitza cada estiu, destinades a gent gran, ancians amb mobilitat reduïda i persones amb discapacitat. Enguany, es feren al terme de Sant Martí de Centelles, a la casa de colònies de Can Miqueló, d'Eix Estels.

TARRAGONA

Tarragona viu la devoció a sant Magí a l'ermita del Portal del Carro

El 19 d'agost Tarragona va celebrar el dia central de la seva festa major en honor del copatró, sant Magí. Durant tota la jornada, centenars de persones es van apropar a l'ermita del Portal del Carro per assistir a les celebracions litúrgiques, per aconseguir l'aigua miraculosa de sant Magí o bé senzillament per encendre-li un ciri. L'ofici solemne va ser presidit per l'arquebisbe Joan Planellas.

URGELL

Pilarín Bayés llegeix l'homilia religiosa a les "Homilies d'Organyà"

Els exteriors de l'església de Santa Maria d'Organyà van acollir, la nit del dissabte 31 d'agost, la lectura de les modernes "Homilies" i el lliurament dels premis literaris "Homilies d'Organyà", en el marc de la 28ena Fira del Llibre del Pirineu. Enguany l'homilia religiosa va ser encarregada, i llegida, per Pilarín Bayés i de Luna, dibuixant i ninotaire.

SANT FELIU DE LLOBREGAT

Tot a punt per l'estrena de la sardana dels 500 anys

El divendres 13 de setembre, a les 18.00 h, a la parròquia-catedral de Sant Llorenç de Sant Feliu de Llobregat, tindrà lloc un concert de sardanes. L'esdeveniment s'emmarca en el reguitzell d'actes que hi ha aquest 2024 amb motiu dels 500 anys de la fundació de la parròquia de Sant Llorenç i els 20 anys de la creació de la diòcesi.

GIRONA

Exercicis espirituals per a preveres i diaques

La Casa Santa Elena de Solius va acollir del 26 al 30 d'agost una tanda d'exercicis espirituals per a preveres i diaques de la diòcesi de Girona. L'encarregat de dirigir-la és el bisbe emèrit de Huelva, Josep Vilaplana i Blasco. Nascut a Benimarfull (Alacant) l'any 1944, ha estat bisbe auxiliar de València (1984-1991), bisbe de Santander (1991-2006) i bisbe de Huelva (2006-2020).

TERRASSA

Peregrinació al santuari marià d'Oropa

El bisbe Salvador va presidir la peregrinació d'estiu dels joves de la diòcesi, organitzada per la Delegació de Joventut. La peregrinació d'enguany, que va començar el dissabte 27 de juliol i va acabar el 3 d'agost, va ser al santuari marià d'Oropa, als Alps italians. El diumenge van visitar Milà i van celebrar la missa al Duomo. Foren rebuts per Mons. Mario Delpini, arquebisbe de Milà.

LLEIDA

Mor el jesuïta lleidatà Eduardo Pérez

El jesuïta lleidatà Eduardo Pérez Iribarne, una icona de les comunicacions i de la solidaritat amb els necessitats, va morir el dilluns 26 d'agost a Bolívia als 80 anys, després d'haver passat diversos dies ingressat en un hospital per una pneumònia. El Grup Fides va recordar el jesuïta com "un exemple de lliurament i amor al proïsme, a la comunicació i a Bolívia".

GREGORIO LURI
Escriptor

@juanjo4ezsola

AULA EDUCATIVA

Avui tampoc no t'ho posarem fàcil

Podem dubtar de tot... menys de l'existència dels bons cristians

Hi ha persones que són com àngels, el més lleu freg de les ales et deixa una empremta inesborrable a l'ànima i portes el seu record permanentment amb tu com una prova del fet que has conegut l'excel·lència humana.

Com que he tingut tracte darrerament amb persones així, em sembla d'un sentit de justícia elemental recordar-les. Sempre he pensat que res més normal que tenir una fe trencadissa. La Bíblia és plena de dubtes i Jesús mateix va intentar negociar amb el Pare a l'hort de les oliveres. Tenir dubtes sobre el dogma és una cosa força trivial. Però hi ha alguna cosa de la qual un cristià no pot dubtar per poca experiència que tingui de la vida cristiana: que hi ha cristians que mereixen el seu nom i que la llum que n'emana és una llum vicària de quelcom més gran que ells. En definitiva: podem dubtar de tot... menys de l'existència dels bons cristians. Per dubtar d'aquests darrers cal ser cec o cínic.

A principis d'octubre de l'any 2022 jo feia un viatge per Colòmbia, visitant diferents escoles de Bogotá i Medellín. Pocs minuts després d'aterrar en aquesta darrera ciutat vaig rebre un mail d'un cristià exemplar, el professor Jorge Enrique Ramírez. No sé com havia aconseguit la meua adreça, però la veritat és que s'havia assabentat que viatjava al seu país i volia convidar-me a fer una conferència als seus alumnes adolescents del Col·legi Julio Pérez Ferrero, de Cúcuta. Aquesta ciutat fronterera amb Veneçuela carrega una llarga història de patiment. Ha conegut la violència, sovint indiscriminada, de guerrillers, narcos, paramilitars, exèrcit i, ara, dels càrtels mexicans, que no són precisament una ONG. Però allò veritablement admirable és el miracle quotidià de la convivència en harmonia dels fills dels uns i dels altres.

Jorge Enrique Ramírez volia que parlés als seus alumnes de Sòcrates. Vaig contestar immediatament que sí, però tan bon punt vaig enviar-li

resposta, em va advertir amb seriositat: "M'he oblidat de dir-li el més important: si us plau, respecti els nostres alumnes, no els ho posis gaire fàcil." No m'han demanat mai res de semblant en cap centre educatiu espanyol.

Dos dies més tard em vaig trobar en un dels barris més pobres d'aquesta pobra ciutat de Cúcuta, al barri Cundinamarca, davant d'un centenar d'adolescents de mirades expectants, que esperaven, com vaig poder comprovar immediatament, que, per respecte, efectivament, no els ho posés gaire fàcil. Ho confesso, em vaig emocionar, perquè allò excessivament fàcil impedeix que l'escolar gaudeixi de les conquestes de la seva voluntat (aquesta potència de l'ànima avui tan oblidada).

En aquesta escola pública, que té un crucifix a cada aula, no se li diu al nen: "Pobret, et facilitarem les coses!", sinó: "Quina sort que tens, avui tampoc no t'ho posarem fàcil!". ■

**JOSEP MIRÓ
I ARDÈVOL**
President d'e-Cristians

Déu ha estat exclòs de la política,
amb conseqüències greus ben evidents

Per una pastoral de la política

La política i les seves institucions no poden ser espais concebuts al marge de Déu. No obstant això, la realitat actual assenyala que Déu n'ha estat exclòs amb conseqüències greus ben evidents: la política, entesa només com l'activitat dels partits i institucions governamentals, en lloc de procurar pel bé comú, s'ha convertit en motiu d'escàndol, generadora de mals comuns i estructures de pecat. S'ha creat un espai social on tota idea de Déu ha estat cancel·lada, convertint la laïcitat en un ateisme militant.

Malgrat aquesta misèria espiritual i moral de la política, la resposta més adient des de l'exigència evangèlica, una pastoral de la política, és gairebé inexistent a Catalunya i només té presència limitada en alguns bisbats d'Espanya.

La pastoral engloba les activitats de l'Església per complir la invitació de Jesús d'anunciar a tothom el missatge de salvació, la bona notícia que Déu volestar entre nosaltres, mostrar-nos el seu amor i donar-nos vida en plenitud. En paraules del papa Francesc: "L'Església en sortida és la comunitat de deixebles missioners que s'involucren, que acompanyen, que fructifiquen i festegen" (*Evangelii gaudium* 24). "Sortim a oferir a tots la vida de Jesucrist... Prefereixo una Església accidentada, ferida i tacada per sortir al carrer, abans que una Església malalta per l'encís i la comoditat d'aferrar-se a les

seves pròpies seguretats." No sé veure on és aquesta Església en l'àmbit de la política.

Aquesta acció pastoral s'expressa en tres funcions principals: profètica, litúrgica i real. La funció profètica inclou el ministeri de la Paraula (evangelització, catequesi i homilia), així com la formació espiritual dels catòlics. La funció litúrgica es refereix a la celebració dels sacraments, especialment l'eucaristia, i a l'oració. La funció real se centra en la promoció i orientació de les comunitats, l'organització de la caritat i l'animació cristiana de les realitats terrenals.

Disposem de moltes pastorals: de la joventut, de la gent gran, de la salut, de la família i la vida, penitenciària, entre d'altres. Però cap d'elles no està enfocada a evangelitzar, assistir espiritualment i fomentar la participació organitzada dels laics en la consecució del bé comú: la política. Hi ha una actitud entre el rebuig i una mena de temor ancestral, que accepta passivament que un ampli espai col·lectiu de la nostra vida estigui exclòs de la paraula de Déu. Aquesta absència de testimoni resulta escandalosament incomprensible.

Seria beneficiós per a la fe i per al bé comú una forta pastoral de la política, tant des d'àmbits centrals de les diòcesis com des de les parròquies, com una dimensió més del seu servei a la missió evangelitzadora de l'Església. ■

El Camí Ignasià ofereix l'oportunitat de viure una experiència de peregrinació, seguint el procés espiritual que va fer el fundador dels Jesuïtes

RERE LES PASSES DE SANT IGNASI

CARME ESCALES

L'espiritualitat que va portar el fundador dels Jesuïtes de Loiola a Manresa ens apropa a la riquesa cultural i humana d'un centenar de municipis en un passeig de 600 km. Al gener, a Montserrat, els alcaldes del Camí Ignasià signaran la voluntat conjunta de potenciar tot el valor patrimonial d'aquest sender de pelegrinatge amb 502 anys d'història.

Caminar, seguir les passes d'algú, tenir un destí clar, un horitzó a la vista, voluntat de superació, un desig al cor, i les ganes d'anar avançant sempre en bona direcció són accions plenes de sentit en les nostres vides. Sentit metafòric i sentit literal conflueixen quan emprenem el Camí Ignasià, seguint les passes del fundador dels Jesuïtes l'any 1522 des del seu poble, Loiola, al municipi d'Azpeitia, fins a Manresa.

Han passat 502 anys des que aquell cavaller va caminar guiat per la fe, a la recerca de la pau, conduïda pel seu diàleg interior. Avui seguim les seves passes fent parada al Palau d'Anglesola, on els hospitalers Carme Jové, Ramon Revuelta i Enric Gonzalo ens expliquen com reben al seu poble els pelegrins del Camí Ignasià. "Ens organitzem per parelles d'hospitalers apuntant els torns al calendari", detalla el Ramon, que és el president de l'Associació Amics del Camí.

Són una vintena de persones, tots voluntaris i veïns del Palau d'Anglesola, al servei del pelegrí que arriba al seu terme. Disposen d'un refugi amb una dotzena de places per dormir que a final d'agost ha inaugurat una nova ubicació a l'edifici de les antigues escoles d'aquest poble del Pla d'Urgell. La seva

Oficina del Pelegrí Ignasià

CAMÍ IGNASIÀ

*Seguint el Camí Ignasià, baixant de
Montserrat, al seu pas per Castellbell i
el Vilar – Sant Cristòfol*

Enric Gonzalo, Carme Jové i Ramon Revuelta, hospitalers del Palau d'Anglesola.

adequació ha estat possible gràcies a una donació de 5.000€ de l'American Pilgrims on the Camino.

Al Palau d'Anglesola conflueixen el pas del Camí de Sant Jaume i el del Camí Ignasià. El primer ja és ben conegut per pelegrins de tot el món. Una història de mil anys del pelegrinatge a Santiago aplega multituds. Tothom coneix algú que n'ha fet, si més no, un bocí. Molts ni saben que en moltes etapes estaven fent també, tot i que a la inversa, el Camí que sant Ignasi va seguir de Loiola a Manresa. Manel Piqué, veí de Lleida, no fa gaire que ho va saber: "Jo desconeixia el Camí de Sant Ignasi, em vaig assabentar que comparteixen alguns trams en diferents etapes després d'haver-lo fet."

El Manel va fer primer un tram del Camí de Sant Jaume quan encara treballava, "amb una colla d'amics. I quan em vaig jubilar, el vaig fer sol a partir de Montserrat fins a Lleida i de Lleida a Saragossa, amb un amic. De Saragossa a Santiago, vaig continuar sol, i allà em vaig trobar amb mi mateix". Aquest és el regal de l'experiència del camí: la trobada amb un mateix. "I el secret es troba —diu— en el fet que caminant vas coneixent molta gent i podem ajudar-nos els uns als altres en moments difícils en els quals voldries deixar-ho córrer. És la gent que t'ajuda, i tu mateix, en anar descobrint-te a poc a poc."

El Camí de Sant Jaume sortint des de Tàrrrega passa per Vilagrassa, Castellnou de Seana i el Palau d'Anglesola. I el Camí Ignasià surt des del Palau i després de Castellnou es devia cap a Bellpuig i Verdú. Després de Verdú i Cervera (Camí Ignasià) cap a Tàrrrega, els caminants de tots dos camins es

troben, però en direccions oposades.

EL PRIMER HOSPITALER DEL PALAU

Al Palau d'Anglesola, l'acollida al pelegrí és inseparable del record d'un veí que ja ho va començar a fer de manera espontània molt temps enrere. Era Ramon Espinet, un dels cinc bombers morts en l'incendi d'Horta de Sant Joan. Tal com expliquen els hospitalers del Palau, "a finals dels anys noranta, ell ja veia passar pelegrins que feien el Camí de Sant Jaume i els albergava a casa seva".

En homenatge a ell, el poble va obrir un refugi per als pelegrins. Primer, l'any 2012, van crear l'Associació d'Amics del Camí de Sant Jaume. I l'any 2014, el consistori va signar un conveni amb el Camí Ignasià. "Des d'aleshores, ens diem Amics del Camí." Al blog que porta aquest nom (amicsdelcami.elpalaudanglesola.cat) els hospitalers faciliten tota la informació útil per al pelegrí i van penjant allò que els pelegrins escriuen

al llibre de visites disponible al refugi on dormen.

L'associació vetlla pel tros del camí que correspon al terme municipal i, com diuen al seu espai digital, desitgen que "els pelegrins que optin per fer parada al nostre poble puguin gaudir del descans físic i emocional necessari".

Fins a finals de juny, havien passat pel refugi aquest any 83 persones, "poc més de la vintena feien el Camí Ignasià, la resta, el de Sant Jaume", explica Enric Gonzalo, que és el tresorer de l'associació. L'any 2022, que va ser any jubilar del Camí Ignasià, expliquen que en un mes van rebre tants pelegrins com en tot un any. "Arribats del Vietnam, Filipines, Japó, Corea, Sud-àfrica, en venen bastants en grups que molts cops els jesuïtes organitzen", explica Ramon Revuelta.

Des del Palau d'Anglesola, molts d'aquests pelegrins continuen amb especial interès cap a Verdú, el poble natal de sant Pere Claver, jesuïta que va ser missioner a Colòmbia.

A la pàgina web dels Jesuïtes (jesuites.net) tothom pot deixar-se inspirar per les fitxes pensades per a les diferents etapes amb propostes de pensaments, lectures i reflexions que adapten els *Exercicis Espirituals* que sant Ignasi va anar creant al llarg del camí a l'experiència actual del pelegrinatge.

EL PATRIMONI DEL CAMÍ

El 4 de juliol passat va tenir lloc al Palau d'Anglesola una trobada d'alguns dels batlles de municipis per on passa el Camí Ignasià. Era el plenari d'aquest camí que aglutina interessos comuns de preservació, manteniment i millora d'aquesta proposta de pelegrinatge que és, al mateix temps,

Coincidència al Palau d'Anglesola dels senyals dels dos camins, Ignasià i Sant Jaume. El Camí Ignasià és molt més tranquil que el de Sant Jaume, que ara en certs trams és molt concorregut.

l'oportunitat de donar a conèixer el millor de cada municipi.

De la reunió al Palau en va sortir el compromís de “crear una associació municipalista d'ajuntaments que vagi de Loiola a Manresa, per a potenciar el Camí”, explica Francesc Balcells, alcalde del Palau d'Anglesola. Però el camí —afegeix— en un sentit ampli. “Espiritualment, ja ho fan els jesuïtes, de fet no fa gaire l'han rellançat i han pintat la senyalització. Per tant, aquesta part no ens correspon als ajuntaments. El que nosaltres considerem que seria bo és que des dels ajuntaments s'articulés el potencial valor patrimonial d'aquest camí: els monuments, la gastronomia i tots els aspectes culturals dels nostres pobles. Aquest és el somni”, exposa Francesc Balcells.

L'objectiu és, com diu, “perquè no només els qui van a peu o en bicicleta, sinó també tothom que passi amb cotxe a prop del Camí Ignasià pugui fer aturada i descobrir amb aquest traçat aspectes bonics i locals”.

Al capdavant d'aquesta iniciativa hi ha l'Ajuntament de Manresa, liderant un desig comú que mostraran signant un conveni el 15 de gener del 2025 a Montserrat. “La idea és aprofitar el Mil·lenari i fer-ho com un acte més”, avança el batlle del Palau d'Anglesola.

Ja parlen amb els consistoris del País Basc, La Rioja, l'Aragó i Catalunya, un centenar amb terme en el Camí Ignasià. Saben que aquesta és una excel·lent oportunitat.

LA COVA DE SANT IGNASI, FINAL DE RUTA

A Manresa, els pelegrins que segueixen fidelment les passes de sant Ignasi acaben la caminada. És la darrera etapa, de Montserrat fins a la capital del Bages, un recorregut de 23 km.

L'any que el Camí Ignasià es va donar per inaugurat, senyalitzant-lo per a tothom, el 2012, no el va completar encara cap pelegrí. I, segons explica el pare Josep Lluís Iriberrí, director de l'Oficina del Pelegrí del Camí Ignasià, “a poc a poc hem anat creixent”, fins que els anys 2020 i 2021 —anys de pandèmia— es va perdre l'empenta. “Vam haver de reiniciar i l'any 2022 es van disparar les xifres de pelegrins pel fet de ser Any Jubilar. Però el normal és que ens moguem pels volts dels 350 o 400 pelegrins registrats, encara que

Oficina del Pelegrí Ignasià

Pelegrins creuant el pont Vell de Manresa, en direcció al Centre d'Espiritualitat.

sabem que en són molts més, perquè n'hi ha que no es registren i, per tant, no en tenim constància”.

L'Oficina del Pelegrí va crear el Camí i, segons explica el pare Iriberrí, “estem a l'escolta, acompanyant els pobles quan volen desenvolupar el Camí en el seu territori i establint contactes amb administracions públiques supralocals”. També ajuden a organitzar pelegrinatges per als grups que ho demanen, aconsellen a particulars que volen informació i fan publicacions. Les 27 etapes del camí estan descrites a Wikiloc, GoogleMaps i es poden descarregar des de la web en tracks GPX.

Des de l'oficina de Manresa cuiden els contactes amb associacions d'amics dels pelegrins, organitzen xerrades informatives i participen en jornades sobre turisme de pelegrinatges. Els contactes amb l'Església catòlica també es fan des d'allà.

El 2029 serà el 3r Any Jubilar del Camí Ignasià. A partir del segon Any Jubilar, el provincial d'Espanya de la Companyia de Jesús va establir que cada 7 anys se'n celebrés un en memòria del pelegrinatge d'Ignasi el 1522. “Els anys jubilar són significatius”, diu Josep Lluís Iriberrí. “Els humans necessitem les celebracions per establir un calendari que mantingui en la memòria de les generacions futures allò que és important per a nosaltres. L'any 2022 va ser un any jubilar molt important: 500 anys de la sortida d'Ignasi de casa seva, i 500 anys de la seva estada a Manresa, on va experimentar el moment més baix de la seva vida, volia suïcidar-se, i el més alt, el moment conegut com l'extrema il·luminació al costat del riu Cardener.” ■

FRANCESC BALCELLS

“Seria bo articular el potencial valor patrimonial del camí: els monuments, la gastronomia i tots els aspectes culturals dels nostres pobles”

JOSEP LLUÍS IRIBERRÍ

“Estem a l'escolta, acompanyant els pobles quan volen desenvolupar el Camí en el seu territori i establint contactes amb les administracions”

Una munió d'advocacions i santuaris al llarg de la nostra geografia palesen la devoció secular a la Mare de Déu

La Mare de cada dia

**JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL**

Arquebisbe metropolità
de Tarragona i primat

Benvolgudes i benvolguts, avui és la festa de les marededeus trobades, amb una munió d'advocacions i santuaris al llarg de la nostra geografia que palesen la devoció secular a la Mare de Déu. M'he trobat amb el llibre de mossèn Josep M. Ballarín, *Santa Maria, pa cada dia*, guardonat amb el premi Ramon Llull l'any 1996. L'obra ens pot agradar més o menys. Ha tingut molts lectors devots i uns quants detractors furibunds. Però, per damunt dels encerts o dels errors de l'autor, hi trobem el retrat de la Mare de Déu com una dona silenciosa i senzilla, que durant trenta anys tan sols va fer de mestressa de casa: "Escombrar, cosir, anar a la font, fer la bugada, encendre el foc, fer bullir el tupí, pastar el pa de cada dia i parlar taula." Després vindrien

tres anys més, durant els quals Maria es quedaria ben sola: "Mentre el Fill anunciava la Bona Nova, Maria va viure al desert feinejant a casa seva."

Aquesta dona de poble discreta i reclosa, sense cap més relleu que el de la feina quotidiana, fa pensar molt en les marededeus romàniques de casa nostra. L'escriptor francès André Malraux, a propòsit de les marededeus romàniques i, concretament, contemplant la de Dijon, va escriure: "Allò que apareix en aquesta imatge, sense precedents en l'escultura europea, és la unió d'un rostre vulnerable amb un cos cuirassat; la unió del patetisme amb una forma molt elaborada: la transcendència de la humilitat." La humilitat transcendida, és a dir, la promoció de la fragilitat humana a la realitat divina, la plasmació més exacta de les benaurances, el misteri que la mateixa Verge va expressar en els versos astorats del Magnificat: "[El Senyor] exalta els humils" (Lc 1,52).

Aquesta Mare amagada entre quatre parets no va merèixer mai l'elogi del seu Fill. Ben al contrari, sempre fou relegada a un segon terme. Quan una dona, engrescada per Jesús, li va cridar "Sortoses les entranyes que et van dur i els pits que vas mamar", ell va reconduir

immediatament la frase: "Més aviat sortosos els qui escolten la Paraula de Déu i la guarden" (Lc 11,27-28). Quan, en plena predicació, avisaren Jesús que havia arribat la seva mare, encara es mostrà més contundent: "El qui fa la voluntat de Déu, aquest és el meu germà, la meva germana, la meva mare" (Mc 3,35). El novel·lista Georges Bernanos s'admirava d'aquests fets i els comentava així: "La Mare de Déu no va tenir triomf ni miracles, perquè el seu Fill no va permetre que la glòria humana la toqués, ni tan sols amb la punta més lleugera de la seva gran ala salvatge." De la mateixa manera que no va deixar que la toqués el pecat: "Ella —diu Bernanos— detesta el pecat, però al capdavant, no en té cap experiència, aquella experiència que no ha mancat als sants. Per això la mirada de la Verge és l'única mirada infantil de debò, l'única mirada autèntica d'infant que s'hagi posat mai sobre la nostra vergonya i la nostra desgràcia."

Això és el que ens fa la Verge més propera i més indispensable. Això és el que la fa més semblant a les imatges romàniques i a la santa Maria de mossèn Ballarín. Això és el que fa de la Mare de Déu la nostra mare de cada dia.

Ben vostre. ■

La joiosa missió episcopal només es pot dur a terme comptant amb la gràcia del Senyor: sense Ell mai no podem fer res

Al davant, enmig i al darrere, caminant junts, plens d'esperança

SERGI GORDO RODRÍGUEZ

Bisbe de Tortosa

Estimats diocesans, amics i amigues: demà dilluns, 9 de setembre, farà un any que vaig iniciar a la nostra estimada diòcesi la meva missió episcopal en la solemne eucaristia que va tenir lloc a la catedral de Tortosa. Alhora, coincideix que en aquesta mateixa data celebri el setè aniversari de la meva ordenació episcopal, que va tenir lloc a la basílica de la Sagrada Família de Barcelona, l'any 2017.

És un moment molt adient per fer “revisió de vida”, per fer examen de consciència, per contemplar en oració el pas del Senyor al llarg d'aquest any tan intens, on cada dia Ell s'ha anat fent present, sortint-me al pas amb les seves sorpreses constants, anant de poble en poble, de parròquia en parròquia, anant coneixent l'extens territori del nostre bisbat, la seva bona gent, associacions, moviments, entitats, autoritats, persones de bona voluntat sigui quin sigui el seu credo o ideologia, i de manera

especial els qui més pateixen, la pobresa, la malaltia o la solitud en la vellesa. Sant Ignasi de Loiola, en els seus *Exercicis espirituals*, quan tracta sobre com pregar fent l'examen de consciència, remarca molt significativament, que el primer que cal fer és donar gràcies per tant de bé rebut per part del Senyor, i posteriorment, revisant la pròpia vida, demanar perdó pels pecats comesos.

Avui, per tant, brolla del meu cor un gran càntic d'acció de gràcies a Déu i a tots vosaltres per tant de bé rebut de manera immerescuda al llarg de tot aquest any en aquesta diòcesi tortosina. Gràcies ben de cor! I alhora demano perdó, a Déu misericordiós i a tots vosaltres, per les meves limitacions, errades i pecats que segur que he comès al llarg d'aquest any, demanant-vos també la vostra confiança i comprensió, i demanant sobretot al Senyor la seva gràcia per tal que pugui continuar duent a terme la missió encomanada amb molta humilitat, servint-lo a Ell i a tots vosaltres amb alegria, tal com fa el meu lema episcopal (Salm 99,2).

El papa Francesc —a qui agraeixo ben de cor la seva confiança no-

menant-me bisbe de Tortosa— ens demana als bisbes que sapiguem estar *al davant* del Poble Sant fidel de Déu per indicar el camí i cuidar l'esperança del poble, altres vegades estar simplement *enmig de tots* amb proximitat senzilla i misericordiosa, i a voltes hem d'estar *al darrere del poble* “per ajudar els ressagats i, sobretot, perquè el ramat mateix té el seu olfacte per trobar nous camins” (*Evangelii gaudium*, 31).

Tot això no ho podré fer mai sol ni ho vull fer mai sol. Aquesta joiosa missió episcopal només es pot dur a terme comptant amb la gràcia del Senyor: sense Ell mai no podem fer res ningú de nosaltres. Les nostres forces són febles. Només units amb Ell, comptant amb la seva gràcia, amb la seva força, és com podem anar endavant tots els qui formem la diòcesi de Tortosa: fraternalment, eclesialment, en comunitat, pastors i fidels, laics i laiques, membres de vida consagrada, diaques i preveres, xiquets i xiquetes, joves, adults i grans, per part meua anant “al davant”, “enmig” i “al darrere”, sinodalment, és a dir, sempre “caminant junts, plens d'esperança”! ■

CONSULTORI BÍBLIC

Dones de la Bíblia
– Betsabé

MONTSE DE PAZ

Biblista

La història de Betsabé i David sovint es presenta com un idil·li romàntic. Però la Bíblia no ho explica pas així. Quan David crida Betsabé a palau, ella obeeix. Té cap altra opció? El voler del rei és llei i no coneix límits legals ni morals. La Bíblia mai no ens diu què sentia Betsabé: el silenci és impactant. Avui en diríem una víctima, forçada a cometre adulteri per caprici d'un home poderós. El seu marit és Uries, un dels Trenta Valents del rei, guerrer abrivat i de confiança. Quan la dona es queda encinta, David intenta encobrir el seu crim, però en no poder, acaba planificant la mort en combat del seu home fidel. El retret que li fa el profeta Natan provoca un dolgut penediment que veiem reflectit en el Salm 51. Betsabé plora el seu espòs, després es casa amb David i el fill de l'adulteri naxerà... per morir als pocs dies! Però David tindrà un altre fill amb Betsabé: serà Salomó, el seu successor. La dona deshonrada serà reina mare i el delicteserà redimit.

La història de Betsabé i David és la d'un doble crim: adulteri i assassinat, els pitjors pecats que un home podia cometre, ignorant la llei de Déu. Pecat i penediment, càstig i redempció: un reflex de la tumultuosa relació d'Israel amb el seu Déu... i un símbol de bona part de la història de la humanitat envers Déu.

PER A CONSULTES:

redaccio@catalunyacristiana.cat

COMENTARI DE LA PARAULA

Efata!

MN. MARCOS ACEITUNO

Teòleg i biblista

Il·lustració: Glòria Monés

Jesús havia declarat pures totes les coses creades (Mc 7,18b-20). La conseqüència d'aquesta declaració és l'universal accés als dons i gràcies que Déu Pare atorgava al poble d'Israel en virtut de l'Aliança. I quines en són, les persones beneficiàries? Els pobres i els marginats del seu temps. Guareix a distància la filla de la dona de la província romana de Síria, a la regió costera, on la població jueva i la gentil hi vivia fàcticament. I ara, li pertoca a un sordmut.

En el món antic, sobretot en les capes populars, malaltia i mal moral van junts. Jesús ha de fer front també a aquesta creença per erradicar-la: "Els seus deixebles li van preguntar: 'Rabí, qui va pecar perquè nasqués cec: ell o els seus pares?' Jesús respongué: 'No ha estat per cap pecat, ni d'ell ni dels seus pares, sinó perquè es manifestin en ell les obres de Déu'" (Jn 9,2-3).

Notem-hi, doncs, com l'alliberament de Jesús no es concentra només en la manca de salut física, també ateny l'espiritual. Jesús fa de metge espiritual i corporal. Beneficia l'esperit, corregeix amb la misericòrdia les creences inveterades que eren impediment per fer el bé i estimar el proïsme, i alhora beneficia el cos.

Notem-hi la singular manera de guarir el sordmut. No està pas endi-

moniat, perquè no hi ha exorcisme. Primer guariment. Jesús procedeix com a home del miracle de Déu, tot guarint amb signes i paraules, quan diu: "Efata." Segon guariment.

Notem-hi, doncs, paral·lelament la gràcia dels sacraments guaridors de Crist en el si de l'Església. Per signes i paraules, el sacrament del baptisme obre el cor dels fidels a la vida de la justícia restauradora del Pare i ens fa esdevenir persones amigues de Déu. Recordem els antics catecismes, quan definien la gràcia santificant com aquell estat d'amistat amb Déu.

Advertim-hi, doncs, que no estem pas lluny de la condició d'aquell sordmut. Sense oir la paraula de la vida no podia expressar la vida que el Creador li havia conferit per condescendència. Per l'acció de Crist, ara sí que pot. Com nosaltres. Presos del pecat, no podíem oir la misericòrdia divina; però per l'instrument salvador de la justícia de Déu, la creu sobirana de Crist exaltat, no només podem oir l'amor de Déu, podem veure, viure i expressar a altrí la bondat eterna del Déu que ens estima.

Aclamem com ho feren aquells personatges de Tir i Sidó, a manera de jaculatòria, reconeixement de l'amor de Déu: "Jesucrist tot ho fa bé: fa que hi sentim, fa que expliquem les meravelles del Senyor." ■

Diumenge XXIII de durant l'any

Lectura primera

Is 35,4-7a

*Les orelles dels sords s'obriran
i la llengua del mut cridarà de goig*

Lectura del llibre d'Isaïes

Digueu als cors alarmats: Sigueu valents, no tingueu por: Aquí teniu el vostre Déu que ve per fer justícia; la paga de Déu és aquí, és ell mateix qui us ve a salvar. Llavors es desclouran els ulls dels cecs i les orelles dels sords s'obriran; llavors el coix saltarà com un cérvol i la llengua del mut cridarà de goig, perquè l'aigua ha brollat a l'estepa, han nascut torrents en el desert, les terres xardoroses ara són estanys, el país de la set és ple de fonts d'aigua.

Salm responsorial

145

El Senyor, que es manté fidel per sempre,
fa justícia als oprimits,
dona pa als qui tenen fam.
El Senyor deslliura els presos.

R. Lloa el Senyor, ànima meva.

O bé:
Al·leluia.

El Senyor dona la vista als cecs,
el Senyor redreça els vençuts,
el Senyor estima els justos,
el Senyor guarda els forasters. R.

Manté les viudes i els orfes,
i capgira els camins dels injustos.
El Senyor regna per sempre;
és el teu Déu, Sió, per tots els segles. R.

Lectura segona

Jm 2,1-5

*No sabeu que Déu ha escollit els pobres
per fer-los hereus del Regne?*

Lectura de la carta de sant Jaume

Germans meus, vosaltres que creieu en Jesucrist, el nostre Senyor gloriós, no heu de comprometre la vostra fe amb diferències entre les persones. Suposem que, mentre esteu units, entra un home ben vestit i amb un anell d'or, i entra també un pobre mal vestit. Si us fixàveu primer en el que va ben vestit i li dèieu: "Segueix aquí, que estarà millor", però al pobre li dèieu: "Tu queda't dret o seu aquí, als meus peus", no faríeu diferències entre vosaltres? No seríeu homes que jutgen amb criteris dolents? Escolteu, germans meus estimats: No sabeu que Déu ha escollit els pobres d'aquest món per fer-los rics en la fe i hereus del Regne que ell ha promès als qui l'estimen?

Al·leluia

*Jesús predicava la Bona Nova del Regne,
i guaria en el poble tota malaltia.*

Evangelí

Mc 7,31-37

*Fa que hi sentin els sords i que els muts
parlin*

Lectura de l'evangelí segons sant Marc

En aquell temps, Jesús tornà del territori de Tir pel camí de Sidó, i se n'anà cap al llac de Galilea, passant pel territori de la Decàpolis. Li portaren un sord, que a penes sabia parlar, i li demanaren que li imposés les mans. Jesús se l'endugué tot sol, lluny de la gent, li posà els dits a les orelles, escopí i li tocà la llengua, aixecà els ulls al cel, sos-

pirà i digué: "Efatà", que vol dir, "obre't". A l'instant se li obriren les orelles, la llengua se li deslligà i parlava perfectament. Jesús els prohibí que ho diguessin a ningú, però com més els ho prohibia, més ho explicaven a tothom, i no se'n sabien avenir. Deien: "Tot ho ha fet bé: fa que els sords hi sentin i que els muts parlin." ■

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

CICLE LITÚRGIC B; FERIAI II
TEMPS DE DURANT L'ANY
SALTERI: SETMANA 3

Setembre

8. DIUMENGE

Diumenge XXIII de durant l'any, Verd.
Lectures: Isaïes 35,4-7a / Salm 145 / Jaume 2,1-5 / Marc 7,31-37. A Tarra-
gona, Tortosa, Solsona: **Naixement de la Benaurada Verge Maria** (S), *Blanc*.
A Urgell (Catalunya): **Mare de Déu de Núria** (S), *Blanc*. A Urgell (Andorra): **Mare de Déu de Meritxell** (S), *Blanc*.
SANTORAL: Adela, rel.; Adrià, mr.; Sergi I, p.

9. DILLUNS

Sant Pere Claver (MO), *Blanc*. Lectures: 1 Corintis 5,1-8 / Salm 5 / Lluç 6,6-11. A Solsona: **Mare de Déu del Claustre** (S), *Blanc*.
SANTORAL: Felícia, mr.; beat Frederic Ozanam, fund.

10. DIMARTS

Fèria, *Verd*. Lectures: 1 Corintis 6,1-11 / Salm 149 / Lluç 6,12-19. A Barcelona i Sant Feliu de Llobregat: **beats Domènec Castellet i Lluís Eixarc, prev. i mr.** (ML), *Vermell*. A Tortosa: **beat Jacint Orfanell, prev. i mr.** (ML), *Vermell*.
SANTORAL: Nicolau de Tolentino, prev.

11. DIMECRES

Fèria, *Verd*. Lectures: 1 Corintis 7,25-31 / Salm 44 / Lluç 6,20-26. A Tarra-
gona: **beat Bonaventura Gran, rel.** (MO), *Blanc*.
SANTORAL: Protus i Jacint, mr.; Teodora Alexandrina, vg. i mr.

12. DIJOUS

Fèria, *Verd*. O bé, **Santíssim Nom de Maria** (ML), *Blanc*. Lectures: 1 Corintis 8,1b-7.11-13 / Salm 138 / Lluç 6,27-38
SANTORAL: Mare de Déu de Lluç; Guiu, pel.; beat Miró, prev.

13. DIVENDRES

Sant Joan Crisòstom, b. i dr. de l'Església (MO), *Blanc*. Lectures: 1 Corintis 9,16-19.22-27 / Salm 83 / Lluç 6,39-42
SANTORAL: Maurili, b.

14. DISSABTE

Exaltació de la Santa Creu (F), *Vermell*. Lectures: Nombres 21,4-9 o bé Filipencs 2,6-11 / Salm 77 / Joan 3,13-17
SANTORAL: Crescenci, mr.; Ròsula, mr.

El Sant 11 de setembre

Beat Bonaventura Gran

Nascut a Riudoms el 24 de novembre del 1620, Bonaventura va entrar a la congregació dels Germans Menors del convent d'Escornalbou a l'edat de 20 anys, després de la mort de la seva dona. Durant els següents 17 anys, va viure en diversos convents de Catalunya, fins que el 1658 va decidir anar a Itàlia. Allí, gràcies a la pregària, va entendre que havia d'anar a Roma a emprendre una reforma de l'Orde Franciscà. Amb aquesta missió, va fundar diversos convents a la Província romana, i

es va cartejar personalment amb el papa Alexandre VII, que el va rebre en diverses ocasions en audiència privada. Gràcies a la seva bona relació amb el Papa, els convents que va fundar finalment van ser erigits en custòdia autònoma. El sant, que durant tota la seva vida va destacar per la seva extraordinària caritat amb els pobres i per viure en una pobresa molt austera, va morir l'11 de setembre del 1684 a Roma. Va ser beatificat per sant Pius X el 10 de juny del 1906. ■

JOSEP TEIXIDÓ CUENCA
Delegat de Pastoral Sacramental
de Barcelona

Cal recordar que una cosa
és l'acte penitencial i una altra,
el Kyrie Eleison

Acte penitencial versus Kyrie

Un cop iniciada la celebració de l'Eucaristia amb la seva salutació litúrgica, té lloc l'acte penitencial. Amb ell se'ns recorda que som pecadors i necessitats de la misericòrdia del Pare, i ens preparam d'aquesta manera a rebre com cal l'aliment de la Paraula de Déu i el Cos i la Sang del Senyor.

Molt sovint, sobretot quan assistim a alguna celebració eucarística solemne, com ara els anomenats "oficis de festa major" amb els cants del comú (*Kyrie, Glòria, Sanctus, Agnus Dei*, etc.) un cop feta la introducció a l'acte penitencial, es passa a cantar el *Kyrie Eleison*, que en grec significa "Senyor, tingueu pietat". I encara, un cop s'ha cantat el *Kyrie Eleison*, el qui presideix la celebració acabava dient: "Que Déu omnipotent s'apiadi de nosaltres, ens perdoni els pecats i ens dugui a la vida eterna." I així passem al cant del *Glòria*. Però arribats a aquest punt cal advertir que aquí no s'ha realitzat l'acte penitencial i la conclusió final sobrava, tanmateix. Com és això?

Cal recordar que en el Missal Romà tenim tres maneres de realitzar l'acte penitencial: la primera, dient tots el *Jo confesso...* i seguidament cantem el *Kyrie Eleison*; la segona, dient *Tingueu pietat de nosaltres, perquè hem pecat contra vós.*

Mostreu-nos (...) la vostra salvació i també segueix el *Kyrie Eleison*; i la tercera, que comença amb uns troparis o invocacions: *Vós, que sou... Senyor, tingueu pietat*, i després no es diu el *Kyrie Eleison* perquè ja l'hem incorporat en aquests troparis o invocacions. És en la tercera fórmula que el *Kyrie Eleison* queda immers dins l'acte penitencial, sempre que vagi acompanyat d'aquestes invocacions. En la primera i en la segona fórmules va després. I per què, això?

Val a dir que el *Kyrie Eleison* no és de cap manera l'acte penitencial, sinó una invocació que fem al Senyor aclamant-lo i invocant la seva misericòrdia, com ens recorda el número 52 de la IGMR (Institució/Ordenament General del Missal Romà)

Com veiem, tot té un sentit, un temps i un lloc. I és bo que recuperem aquesta normalitat en aquestes celebracions en les quals, amb tants detalls i coses, potser ens despistem i obviem aquest aspecte primordial de recordar que una cosa és l'acte penitencial i una altra, el *Kyrie Eleison*. Per això, cal preparar amb cura aquests detalls, parlant-ho amb les corals o cantaires, de tal manera que hi hagi espai per fer l'acte penitencial i ja seguidament cantem la misericòrdia del Senyor, implorant la seva pietat envers nosaltres. ■

Acolliment

Flickr / Dennis Hill

A Càritas s'intenta materialitzar l'amor als més necessitats.

JOSEP MARIA PUIG-PUIGDOMÈNECH

He llegit l'article de Carme Munté sobre la memòria de Càritas Catalunya al número de *Catalunya Cristiana* del 21 de juliol passat. També l'article, a la mateixa revista, de Stefano Abbate; estic molt d'acord en la línia del professor. He fullejat la memòria lliurada per Càritas Barcelona, molt ben editada. Les dades hi són i amb vida partici-

pativa molt ben recollida. De totes maneres, voldria "denunciar" una certa incoherència en els discursos provinents, en general, del sector bonista de l'Església.

Primer. Demanar del Govern de la Generalitat una "bona administració i protecció social"... "i, en definitiva, atenció a totes les persones que es troben en necessitats".

Des del discurs oficial de la Generalitat, "som 6Milions" del 2003 al "som 8Milions" del 2023, en vint anys hem crescut de 2 milions de persones. Si la majoria d'aquest creixe-

ment és de les classes passives (immigrants, sense llar, sense papers, sense ingressos regulars...), si dels impostos provinents de Catalunya se'n desvien el 8/10%, que no tornen, penso que un bon article amb aquest contingut hauria d'incloure una denúncia en la font d'ingressos.

Segon. D'altra banda, si creiem que és impossible omplir d'aigua un forat a la sorra, també hauríem de demanar una política clara de contenció de la immigració. Avui la immigració ja no és, sortosament, aquella que es conforma de les molles de pa que cauen de la taula de l'amo. Una immigració que malviu i, en canvi, escriu a la mare que els està anant tot bé perquè no pateixi. I fan l'efecte reclam sense parar. I com que Catalunya no pot decidir, es veu obligada a empassar-se tots els immigrants que li arriben amb bitllet pagat des d'altres zones de l'Estat.

Tercer. Càritas està sent una ONG que capta recursos de l'Administració per arrodonir la gran tasca que està duent a terme. Penso que Càritas hauria de ser més central en el missatge evangèlic i en els sermons de les parròquies. I això em lliga amb el contingut de l'article de Stefano Abbate que he esmentat.

Les infraestructures i els serveis de funcionament de les esglésies les hauríem de finançar amb aportacions socials corporatives i els diners recollits dels fidels haurien d'anar tots, íntegrament, a les subvencions de Càritas, on intentem materialitzar l'amor a l'altre. *Ubi caritas et amor, Deus ibi est.* ■

Club Nous Amics

LLUMS DE NADAL A LA TOSCANA

Del 9 al 13 de desembre del 2024, viu l'experiència dels tradicionals mercats nadalencs

No et quedis sense plaça
i reserva ja amb els preus especials
per als membres del Club Nous Amics!

*Viatge organitzat per RT Cultural, partner oficial de Club Nous Amics.

Apunta't amb preus
especials per als membres del Club Nous Amics*.
Per a més informació: info@rtcultural.com
i al tel. 93 122 67 00

Cartes

L'efecte ésser humà

Totes les accions nocives contra el planeta tenen un efecte directe en les poblacions vulnerables que viuen de la terra, incrementant-ne la pobresa i la fam. Malgrat això, som l'única espècie capaç de revertir aquest mateix efecte, l'única espècie capaç de canviar el planeta.

MARTÍ MANCILLA MUNTADA

No tot s'hi val

Llibreries catòliques amb llibres sobre budisme o la New Age; tertuliana a Ràdio Estel mostrant-se a favor de l'avortament o entrevistant Bel Olid perquè ens parli del seu llibre *Follem?*; *Catalunya Cristiana* promocionant i recomanant una obra de teatre, *El favor*, on la trama gira al voltant de la petició de semen d'un home als seus amics per inseminar la seva dona... Si us plau, prou: que les llibreries, ràdios i revistes catòliques siguin un espai per promoure allò que l'Església defensa, no tot el contrari.

MIQUEL ÀNGEL RODRÍGUEZ

El repte de ser avis

Ser avi avui, en una societat més accelerada i amb dificultats per conciliar la vida familiar i laboral, s'ha

tornat més crucial que mai en la criança dels nets.

Segons un recent estudi d'Aldeas Infantiles SOS, el 35% dels majors de 65 anys a l'Estat espanyol tenen cura dels seus nets diversos dies a la setmana; els dediquen una mitjana de setze hores setmanals. Un valuós compromís —no sempre valorat— que adquireix especial rellevància en el cas d'aquells que assumeixen el rol d'acollidors, convertint-se així en els principals responsables de la cura i benestar dels seus nets.

ANNA MARIA MUNTADA BATLLE

La Ruta del Cister

Vull felicitar la periodista Carme Escales pel magnífic reportatge, publicat en el número 2338 de *Catalunya Cristiana*, sobre els monestirs cistercencs de Poblet, Santes Creus i Vallbona de les Monges. El passat i el present de la nostra gènesi espiritual.

JOSEFINA VILARDAGA

PODEU ENVIAR LES CARTES A:
redaccio@catalunyacristiana.cat

POSTALS DES D'ANDALUSIA

La “conversió ecològica”

Setembre s'obria amb la celebració de la Jornada Mundial de Pregària per la Cura de la Creació, sota el lema “Espera i actua amb la creació”, que el Papa ha desenvolupat en un missatge en el qual demana una “conversió ecològica”. El Papa llança dos grans interrogants: “Per què tanta maldat al món? Per què tanta injustícia, tantes guerres fratriques que causen la mort de nens, destrueixen ciutats, contaminen l'entorn vital de l'home, la mare terra, violentada i devastada?”

Francesc respon esmentant sant Pau, amb una frase de la seva carta als Romans: “Sabem que tota la creació, fins al present, gemega i pateix dolors de part” (Rm 8,22).

“La lluita moral dels cristians”, subratlla el Papa, “està relacionada amb el ‘gemec’ de la creació, perquè aquesta última està subjecta a la vanitat. Tot el cosmos i tota criatura gemeguen i anhelan ‘ansiosament’ que se superi la condició actual i es restableixi la originària: en efecte, l'alliberament de l'home comporta també la de totes les altres criatures que, solidàries amb la condició humana, han estat sotmeses al jou de l'esclavatge”. Com la humanitat, la creació està esclavitzada i es troba incapacitada per fer allò per a la qual cosa va ser concebuda: per tenir un sentit i una finalitat duradors.

El Pontífex assenyala la realitat feridora: “L'augment del nivell del mar i el desgel de les glaceres poden ser fàcilment percebuts per una persona al llarg de la seva vida, i probablement en pocs anys moltes poblacions hauran de traslladar casa seva a causa d'aquests fets.”

Andalusia haurà de valorar i tenir cura, no només del seu patrimoni historicoartístic, sinó de tants paisatges naturals com configuren els seus escenaris esplèndids per al lleure i el descans.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

Dr. Rafael Solanas Anglada

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 20 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

ANÀLISI

Què és i per què és necessària la renda bàsica?

JORDI ARCARONS

Catedràtic d'Economia Aplicada a la Universitat de Barcelona i membre de la Xarxa Renda Bàsica

La idea de la renda bàsica ha pres una importància rellevant a l'agenda política i social internacional

La renda bàsica es constitueix en una mesura de política econòmica que pot erradicar la pobresa

En aquest article parlo de la renda bàsica, explicant de forma senzilla què és, com es finançaria i quins efectes tindria per al conjunt de la població.

En els darrers cinc o sis anys — malgrat que el concepte modern es formula acadèmicament a la dècada dels setanta— diversos organismes i personalitats han posat sobre la taula la idea de la renda bàsica. Ara voldria destacar que el mateix papa Francesc, la veu més autoritzada de l'Església catòlica, s'hi refereix en el seu llibre, editat el 2020, *Soñemos juntos* i aquesta referència ens indica que el concepte ha pres una importància rellevant a l'agenda política i social internacional.

El més senzill, per respondre la pregunta, és consultar què diu la veu més autoritzada per fer-ho: la Xarxa Renda Bàsica, que és la secció oficial al regne d'Espanya de l'organització internacional Basic Income Earth Network (BIEN). I donen aquesta definició: “Una renda bàsica és una assignació monetària pública incondicional a tota la població.”

Hi ha dos trets fonamentals a destacar en aquesta definició: la universalitat, la rep tothom, i la no condicionalitat, no hi ha restriccions per accedir-hi. Aquestes dues qüestions són claus per entendre correctament el concepte.

També, a partir de la definició anterior, la renda bàsica es constitueix en una mesura de política econòmica que pot erradicar la pobresa —per descomptat, la pobresa mesurada estadísticament.

Però la renda bàsica no només serveix per eliminar la pobresa, objectiu per si mateix prou destacable. És una mesura que augmentaria la llibertat de les persones, perquè milloraria les condicions de col·lectius com els treballadors precaris, el de les dones que depenen econòmicament de les seves parelles, el dels joves amb pocs recursos... i, lògicament, el de les persones pobres, perquè —i aquesta és l'aportació del republicanisme a la seva formulació— no hi pot haver llibertat sense que les condicions materials per a l'existència estiguin cobertes.

IDEA DE LA REDISTRIBUCIÓ

Hi ha diversos models que s'han

Flickr / Nikki Buitendijk

La renda bàsica milloraria les condicions laborals de determinats col·lectius.

construït per tal d'analitzar el finançament de la renda bàsica, tots ells es fonamenten en la idea de la redistribució: en un impost sobre la renda progressiu que permeti transferir des dels més rics als més pobres i en un impost sobre la riquesa que posi fre a la devastadora acumulació i concentració d'aquesta riquesa en mans de molt pocs. Podríem afegir algunes aportacions complementàries provinents d'alguna imposició sobre el carboni, a manera d'impostos mediambientals, ara que la idea del canvi climàtic ha passat a ser considerada una clara amenaça per a la bona marxa del planeta.

Quan volem enumerar els efectes de la renda bàsica sobre la població, ens hem de basar també en

els resultats que donen alguns dels models assenyalats. Encara que hi ha una elevada quantitat d'estudis empírics, en forma de pla pilot, que també aporten alguna informació interessant.

És important destacar que no tot hom guanya amb un model de renda bàsica com el proposat —susten-tat fonamentalment en una reforma de l'impost sobre la renda i en la introducció d'un impost sobre la riquesa—; hi ha un percentatge del 20% de les llars que resulten perjudicades i és en aquest segment de població, la de millor posició tant en renda com en riquesa, que recau l'efecte redistributiu esmentat.

Això dona resposta a una pregunta recurrent de la gent quan sent

parlar per primer cop de la renda bàsica: i els rics també l'han de rebre? La resposta a la vista del que s'ha dit abans és afirmativa i la raó és que aquella renda bàsica que reben els que no la necessiten o que no es consideraria just que la rebessin, la retornen amb escreix amb els seus nous impostos, que serveixen per finançar la renda bàsica dels més desfavorits.

Altres efectes destacables com ci-tàvem més amunt es dedueixen dels plans pilot que s'han anat assajant a diferents països, entre els quals destaquen: una millora substancial de la salut mental, l'impuls a l'emprenedoria, la dedicació a la cura dels fills i de la família o la major participació en entitats socials. ■

L'anunci porta a porta dels laics cubans

Ajuda a l'Església Necessitada inicia una campanya a favor de l'illa caribenya

Llars com la de la Rosa esdevenen "casa de missió".

GLAISYS CARBONELL

Ajuda a l'Església Necessitada

Apropar-se a les cases de missió, compartir amb els agents de pastoral, parlar amb les catequistes de les comunitats més rurals i veure aquesta Església viva sostinguda pels fidels dona molta esperança

Els laics a Cuba són veritablement el pilar de l'Església. El reduït nombre de sacerdots i les escasses vocacions constitueixen reptes importants per a la tasca pastoral. En total hi ha 3.700 laics compromesos, cosa que significa que per cada sacerdot hi ha 10 laics que donen vida a les comunitats. La missió d'anunciar Jesucrist i el Seu missatge d'esperança continua arribant a cada racó de l'illa gràcies a aquests homes i dones.

"El meu somni és que aquesta comunitat tingui una capella." Aquest és l'anhel de la Rosa. Ella viu a Camagüey, però casa seva no és com les altres. En creuar el llindar de la porta trobem una paret coberta amb una cortina de tul blanc i decorada amb flors, de la qual penja una creu, i a un costat la figura de la Mare de Déu de la Caritat, patrona dels cubans. A sota, una taula coberta amb unes estovalles de puntes i una altra de més petita amb un missal que reposa sobre un coixí, una campaneta i una espelma. I al petit espai que queda, molt a prop dels uns dels altres, hi ha tres bancs de fusta i cadires. És una "casa de missió".

A moltes zones de Cuba la manca de temples és molt gran, alguns es van desplomar per no haver aconseguit permís per renovar-los, d'altres mai no van ser retornats després de la revolució comunista, nombrosos han patit les inclemències dels huracans. La comunitat viu la fe en aquestes cases de missió. La Rosa assegura: "Aquí a més de celebrar la missa, fem catequesi, trobades amb matrimonis, celebrem batejos, les novenes. És gairebé una parròquia. Aquesta és casa meva."

Així es transmet la fe a Cuba, porta a porta, un per un. Per dur a terme aquest servei la seva formació permanent és fonamental. Per això l'Església cubana necessita ajuda per instruir-los i que facin seva la Doctrina Social de l'Església.

El Jorge és diaca permanent a Ciego de Ávila i predica la paraula de Déu, celebra el sagrament del baptisme i el del matrimoni. També s'encarrega de formar els pares que van a batejar els seus fills o els que es preparen per al matrimoni. "El meu lema d'ordenació diaconal és 'La meua família i jo servirem el Senyor'. Vaig tenir l'oportunitat d'emigrar i no he marxat. És la vocació que Déu em va regalar."

Apropar-se a les cases de missió, compartir amb els agents de pastoral, parlar amb les catequistes de les comunitats més rurals i veure aquesta Església viva sostinguda pels fidels dona molta esperança. Laics com la Rosa o el Jorge són sal i llum d'una Església missionera que persisteix amb fe i fortalesa. Al seu costat hi ha Ajuda a l'Església Necessitada, que acaba d'engegar la campanya "L'Església a Cuba. On amb tu res és impossible". ■

MÉS INFORMACIÓ I DONATIU:

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

La troballa d'una alternativa a l'operació de trasplantament de fetge

Flickr / Artur Bergman

La ciència mèdica ofereix sovint novetats inesperades i interessants.

MN. FRANCESC NICOLAU

Professor emèrit de la Facultat de Filosofia de Catalunya

També la medicina actual fa progressos. Alguns força interessants. Com el que avui us vull explicar. Ja sabeu que el trasplantament és l'únic tractament possible de malalties que deixen un òrgan sense funcionar. No va ser fins a l'any 1954 que els metges van iniciar aquesta mena d'operacions davant de casos terminals. Va ser un trasplantament de ronyó que el

malalt va poder rebre del seu germà bessó. Des d'aleshores se n'han fet molts d'altres i de diverses menes. Actualment es calcula que se'n fan, al món, uns 150.000 cada any. El 75% són de ronyó i segueixen a la llista els de fetge. I no sempre amb l'èxit que hom voldria. Per això, trobar una alternativa que eviti aquesta operació tan delicada és un *desideratum* dels professionals de la medicina.

Doncs aquesta és la notícia que us puc explicar: que en el cas del fetge s'ha trobat la manera de fer front al seu mal funcionament per mitjà d'un altre mètode. Una empresa biològica de Pensilvània, LyGenesis, ha anunciat que es pot aconseguir que les funcions del fetge es portin a terme d'una altra manera en el cas que aquest òrgan s'hagi atrofiat i perdut

l'activitat. Consisteix a injectar directament en un nòdul limfàtic del pacient una barreja de cèl·lules d'un òrgan d'un donant que tingui un percentatge de cèl·lules mare específiques del fetge. Aquestes cèl·lules injectades acaben creant unes petites estructures com les que té un fetge normal, fins al punt de ser també secretores de bilis. La tècnica s'aplicà a ratolins, gossos i porcs amb bon èxit i el març passat ja es feu l'assaig amb un humà, el qual s'ha recuperat satisfactòriament.

De moment, queden encara molts interrogants per resoldre. Però s'espera poder patentar aquest mètode a tots els malalts de fetge. Com veieu, la ciència mèdica ens ofereix molt sovint novetats inesperades i interessants. ■

TRADICIONS GASTRONÒMIQUES

La “mona” de Pasqua

Agustí Codinach

La “mona” és una de les postres més tradicionals de casa nostra.

**FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA**
Arxiver dels Caputxins

Després de tractar sobre la cuina del peix, avui poso fi a la sèrie estiuenca fent esment a un dels postres més tradicionals de casa nostra: la “mona”. Amb la mona de Pasqua es posava fi a les abstinències quaresmals i a nombroses llars se’n solia preparar una de casolana per degustar-la el dilluns de Pasqua en una sortida familiar als vergers, a la vinya o bé a l’olivar.

Inicialment, la “mona” era una coca o un tortell elaborat amb pa

de pessic i amb ous durs posats al damunt. El reverend Pere Labèrnia la definí com a “coca ab ous durs, sencers y cuys ab ella”. Amb el pas dels anys, els ous durs s’han substituït per ous de xocolata. En alguns indrets la mona portava tants ous com anys tenia l’infant, però mai no superava la dotzena, ja que el padrí només la regalava fins que els nens feien la primera comunió. L’ou simbolitza la resurrecció i des de finals del segle XIX els pastissers començaren a fer unes “mones” de caràcter monumental que anaren perdent la seva senzillesa inicial i, així, es distingí entre la mona de casa (o casolana) i la mona d’adroguer (o de confiter, o de pastisser).

Per elaborar aquesta mona s’ha de procedir a desfer el llevat amb una mica d’aigua tèbia i reservar-lo. Seguidament, s’han de batre els ous amb el sucre, afegir-li l’oli i barrejar-ho bé. Després cal incorporar la

mescla feta amb el llevat, la llet, la farina (amb un polsim de sal!) juntament amb algunes peles de llimona, maldant, però, que la massa agafi una textura consistent treballant-la a la pastera. Aquesta massa ha de reposar entre vuit i deu hores a temperatura ambient dins de la pastera per tal que fermenti i augmenti de mida. Després, cal estirar la massa i posar-hi el farcit i, finalment, inserir els ous crus amb la closca damunt la massa, que se subjecten amb unes tires de la mateixa pasta posades en forma de creu. Una volta pintada la massa amb ou batut, hom hi espolsa la matalafuga, l’ametlla torrada trinxada, i es posa mitja hora dins d’un forn calent. Passat aquest temps, la mona ja estarà llesta!

A l’article vinent, en la represa de la sèrie habitual dedicada a les tradicions remeieres, us vull parlar, si a Déu plau, sobre les nombroses propietats de la camamilla. ■

EUSEBIO GÓMEZ NAVARRO

Cada segundo es vida. ¡Vívelo!

Editorial San Pablo, 2024, 308 pàg.

L'autor ofereix una sèrie de reflexions sobre l'existència, que deixen traslluir la seva experiència com a sacerdot, carmelita, músic i escriptor. Cada capítol és una invitació a la vida i a descobrir-hi el Déu de la vida.

Llibres més venuts el mes d'AGOST

+claret

GADI BOSCH PONS

Brins de salms

Editorial Claret

FRANCESC TORRALBA

Benaurances per a agnòstics

Fragmenta Editorial

PAPA FRANCESC

La passió per l'evangelització

Editorial Claret

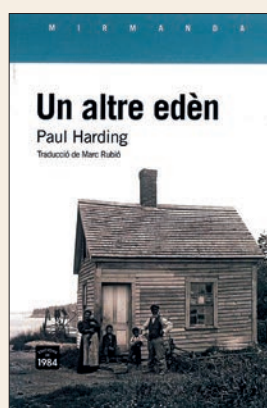

ARTHUR C. BROOKS

Més i més forts

Editorial Albada, 2024, 324 pàg.

Aquest llibre, a través de personalitats il·lustres com Bach, sant Pau, Darwin o Voltaire, i d'entrevistes a dones i homes quotidians, mostra que el veritable èxit de la vida, la felicitat, està al nostre abast en plena maduresa.

PAUL HARDING

Un altre edèn

Edicions de 1984, 2024, 288 pàg.

Inspirada en uns fets que van tenir lloc a Maine el 1912, aquesta novel·la explora, amb lirisme i força, les esperances, els somnis i la resistència dels qui no encaixen en un món intolerant amb la diferència.

GEMMA COBO DELGADO

Imágenes de la infancia

Ediciones Cátedra, 2024, 460 pàg.

Llibre que estudia, d'una manera visual i sobretot mitjançant la pintura, les diverses dimensions vinculades al món infantil, des de la classe benestant fins als més humils, en cada estament social de l'Edat Moderna. (Ramon Ribera)

CRÍTICA DE TEATRE

Ser o no ser... Ei!, si pot ser

ANDREU SOTORRA
andresotorra@gmail.com

© David Ruano

L'actor Enric Cambray s'enfronta en solitari al "Hamlet" de William Shakespeare en una versió de cinc peces de Sergi Belbel.

Van dir que en farien cinc. Cinc peces que intenten desestructurar o esbrinar què hi ha en l'interior del personatge de *Hamlet* a través de la mirada, les incògnites, la incredulitat i la fascinació del dramaturg i director Sergi Belbel, compartides per l'actor Enric Cambray.

De moment, *Hamlet.01* va ser el primer lliurament dels cinc previstos, vist en diversos escenaris, i que ara es reposa, fent doblat amb l'estrena de *Hamlet.02*, en un espai poc habitual com el Taller de Pintura del Teatre Nacional de Catalunya. La intenció és fer un espectacle per a cada acte de l'obra *Hamlet*.

L'actor Enric Cambray està aquí tot sol, fins i tot sense suport de regidor d'escena o tècnic de llums i so. S'enfronta així a aquesta revisió de *Hamlet* per aconseguir entendre cadascuna de les rèpliques del personatge de Shakespeare i capgirar-lo, si cal, del dret i del revés.

A pesar del perill de la durada del muntatge —*Hamlet.01* són dues hores per a un sol intèrpret que es repenja només en el text i la paraula— el temps ha madurat la primera intenció i ha acabat trobant el seu *savoir faire*, des del divertiment a l'ús del micro, la corda fluixa

del vers, la profunditat del text i la clonació del Hamlet actor escorcollant el Hamlet personatge, afegit tot als dots de "manetes" i d'home orquestra que ha de posar en acció Enric Cambray per aconseguir que els llums creïn l'atmosfera indispensable i el fum suggereixi el color adequat.

Sergi Belbel i Enric Cambray parlen de Hamlet des d'una òptica actual, fent un recorregut referencial a vegades per altres creacions artístiques com les versions del cinema de *Hamlet* o altres obres de Shakespeare. Tot un trencaclosques que serveix per convertir una investigació de tesi en una aproximació a la comèdia, sense caure, és clar, en el tòpic del còmic o monologuista de moda.

D'aquí (*Hamlet.01 + Hamlet.02*) a arribar a analitzar el famós "ser o no ser" en falten tres més. Tres peces que segurament no perdran en intensitat de contingut, però que els seus autors faran bé de vetllar de no fer repeticions innecessàries, reajustar la síntesi de cada peça i cedir cap a una lleu escurçada de la durada. Aquest és el dilema a superar d'aquesta agosarada proposta, gairebé tan semblant al mític "ser o no ser"... Ei!, si pot ser. ■

AMB BON HUMOR

"HAMLET.01 + HAMLET.02"

DRAMATÚRGIA: Sergi Belbel
INTÈRPRET: Enric Cambray
DIRECCIÓ: Sergi Belbel
Sala Taller de Pintura, Teatre Nacional de Catalunya, Barcelona
Del 18 de setembre fins al 6 d'octubre

CRÍTICA LITERÀRIA

Semiòtica en el llenguatge religiós

EDUARD LLORENS

Assaig que busca proporcionar una nova perspectiva sobre els sacraments, fent-los accessibles. La seva lectura és completament aconsellable per endinsar-se en les lectures dels evangelis al segle XXI. El text combina elements semiòtics i teològics per explorar el significat profund dels sacraments en la vida cristiana.

La primera part del llibre és un tast semiòtic que examina la dimensió simbòlica del llenguatge humà i

del religiós. L'autor s'expressa amb un estil directe i clar. Això permet que lectors amb diferents nivells de coneixement teològic puguin seguir les seves idees sense dificultat.

Sastre subratlla la importància de ser conscients que la tradició religiosa té una interpretació pròpia en cada moment històric. Les interpretacions acumulades al llarg del temps poden acabar distorsionant o ocultant el fresc missatge original dels evangelis. Per això, és crucial adaptar el missatge a la idiosincràsia i context social de cada generació.

L'autor explora com les alteracions i transformacions del llenguatge poden obstaculitzar la transmissió del missatge religiós. Remarca que enrocar-se en explicacions antigues i expressions incomprensibles impedeix una comunicació adequada de les idees religioses.

El teòleg i advocat dedica la segona part del llibre a la dimensió simbòlica dels sacraments. Sastre ofereix una anàlisi detallada de com els sacraments funcionen com a símbols i com la seva significació va més enllà de la seva realitat física, per transmetre una dimensió espiritual i transcendent.

Ens recorda la idea que Jesús és el sagrament visible de Déu invisible. Això significa que Jesús, en la seva persona, actua com un símbol que fa present la divinitat. L'Església és presentada com a sagrament; una comunitat de creients que actua com a signe visible de la presència de Crist en el món. Sastre defensa que la dimensió simbòlica és essencial per entendre els sacraments i que cal recuperar el veritable sentit dels símbols per comprendre millor la presència real del misteri de Crist. ■

ANTÓN-RAMÓN SASTRE PAPIOL

Los sacramentos.
Dimensión simbólica
de la existencia

Cuadernos Phase 275

ANTON RAMON SASTRE PAPIOL

Los sacramentos. Dimensión simbólica de la existencia

Centre de Pastoral Litúrgica, 2024, 123 pàg.

UN NOU LLINDAR

La creació gemega i sofreix

La pregària per la cura de la creació que ha inaugurat aquest mes de setembre ens posa al corrent d'un camí a recórrer i que se'ns demana fer-lo comptant amb l'ajuda de l'Esperit que per la fe sabem que habita en nosaltres. L'Esperit fa els creients creatius i proactius en la caritat, perquè en el transcórrer del temps, intervinguem per posar esperança enmig de les adversitats i contratemps. En aquest esdevenir, és tota la creació que està implicada en el procés d'un nou naixement i espera també l'alliberació. El papa Francesc ens convida a aquesta tasca, pensant que els resultats esperats poden ser d'una bellesa infinita.

Ens diu que "l'esperança cristiana no defrauda, però tampoc dona falses il·lusions; si el gemec de la creació, dels cristians i de l'Esperit és anticipació i espera de la salvació que ja s'està realitzant, ara estam immersos en molts sofriments. Aleshores, l'esperança és una lectura alternativa de la història i de les vicissituds humanes; no il·lusòria, sinó realista, del realisme de la fe que veu allò invisible". Per què tanta maldat en el món? Per què tanta injustícia, tantes guerres fratriques que causen la mort d'infants, destrueixen ciutats, contaminen l'entorn vital de l'home, la mare terra, violentada i devastada?

El papa Francesc ens demana "esperar i actuar amb la creació", la qual cosa significa unir esforços, al mateix temps que contribuir a "repensar entre tots la qüestió del poder humà i quins són els seus límits...". Per això dirà que "l'obediència a l'Esperit d'amor canvia radicalment l'actitud de l'home: de depredador a cultivador del jardí. La terra s'entrega a l'home, però segueix essent de Déu" (cf. Lv 25,23).

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA

Bisbe de Mallorca

Catalunya + Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol
i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de: **appec**
editors de revistes i digitals

Amb el suport de:
Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Director: Òscar Martí Navarro

Consiliari: Mn. Miquel Ramón Fuentes

Sotsdirectora: Carme Munté Margalef

Redactors: Miquel Àngel Codina, Macià

Grau, Rosa M. Jané, Joan Andreu Parra

Lingüista: Montserrat Pibernat

Fotògraf: Agustí Codinach

Col·laboradors d'aquesta setmana:

Marcos Aceituno, Jordi Arcarons, Pilarín Bayés, Glaisys Carbonell, Carme Escales, Juanjo Fernández, Antonio Gil, Daniel Gil, Eduard Llorens, Gregorio Luri, Ignasi Miran-
da, Josep Miró Ardèvol, Glòria Monés, Fran-
cesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Montse
de Paz, Pepe Pedregosa, Armand Puig, Josep
Maria Puig-Puigdomènech, Quique, Valentí
Serra, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull,
Josep Teixidó, Montserrat Unterlöhner

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014
BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat

administracio@catalunyacristiana.cat

publicitat@catalunyacristiana.cat

subscripcions@catalunyacristiana.cat

hola@clubnousamics.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn.

Francesc Malgosa

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià

Administració: Isabel Giralt

(comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació:

Joan Pàmies

Impressió: Impressions Intercomar-

cals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon

industrial El Cementiri. Tel. 938 788

403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT

FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

ISSN català: 2938-2238

ISSN internet: 2938-2254

Difusió controlada per

Les opinions expressades pels nos-
tres col·laboradors no reflecteixen
necessàriament la d'aquest setmanari

Agenda

Barcelona

OCEANS

El **dilluns 9 de setembre**, a les 19.00,
taula rodona *Oceans: bellesa i destruc-*
ció. Reflexions entorn de les obres de
Mandy Barker i el pensament del pa-
pa Francesc amb Mons. Vincenzo Pa-
glia, Mandy Barker i Joan Grimalt a
la Casa de l'Almoina. Inscripcions:
[https://tickets.esglesia.barcelona/](https://tickets.esglesia.barcelona/ca/998-esdeveniments/8742-reflexions-a-lentorn-de-les-obres-de-mandy-barker-i-el-pen-same)
[ca/998-esdeveniments/8742-re-](https://tickets.esglesia.barcelona/ca/998-esdeveniments/8742-reflexions-a-lentorn-de-les-obres-de-mandy-barker-i-el-pen-same)
[flexions-a-lentorn-de-leso-](https://tickets.esglesia.barcelona/ca/998-esdeveniments/8742-reflexions-a-lentorn-de-les-obres-de-mandy-barker-i-el-pen-same)
[bres-de-mandy-barker-i-el-pen-](https://tickets.esglesia.barcelona/ca/998-esdeveniments/8742-reflexions-a-lentorn-de-les-obres-de-mandy-barker-i-el-pen-same)
[same](https://tickets.esglesia.barcelona/ca/998-esdeveniments/8742-reflexions-a-lentorn-de-les-obres-de-mandy-barker-i-el-pen-same).

MONESTIR DE SANT PERE DE LES PUEL·LES

El **cap de setmana 5 i 6 d'octubre**,
trobadra per a noies *Veniu i ho veureu*
(Jn 1,39). Inscripcions: capdesetma-
napuelles@gmail.com.

Girona

MARE DE DÉU DEL TURA

El **dimarts 10 de setembre**, a les
23.00, al santuari de la Mare de Déu
del Tura d'Olot, cant dels goigs i festa
amb l'acompanyament dels Nans, el
Cap de Lligamosques, gegants i ca-
vallets.

CATEDRAL

El **dissabte 14 de setembre**, a les 9.00,
litúrgia de les hores a la capella con-
ventual; a les 9.30, missa de l'exalta-
ció de la Santa Creu i benedicció del
terme amb la Veracreu. Presideix el
bisbe de Girona, fra Octavi Vilà.

44è CICLE "ELS ORGUES DE CATALUNYA"

El **dissabte 14 de setembre**, a les
18.00, concert de Joan Paradell a l'es-
glésia de Santa Coloma de Farners.

Lleida

MIL·LENARI DE MONTSERRAT

El **diumenge 8 de setembre** la cate-
dral nova de Lleida celebra l'obertura
del mil·lenari, a les 12.00, amb una
eucaristia presidida pel bisbe Salva-
dor Giménez; lliurament de la cèdula
de confrare, la insígnia i un llantió
als nous membres de la confraria; a
l'altar de la patrona, descobriment
de la placa commemorativa de la se-

va restauració; el **divendres 13**, a les
19.00, els restauradors José A. Ferrer
i Lluís Capdevila explicaran el pro-
cés de restauració; concert a càrrec
de la mezzosoprano Anna M. Prada
acompanyada pel mestre de capella
Mn. Joaquim Mesalles.

Sant Feliu de Llobregat

500 ANIVERSARI DE LA CATEDRAL

El **dimecres 11 de setembre**, a les
11.00, sardanes amb l'estrena de la
Sardana dels 500 anys del mestre Joan
Josep Blay a la plaça de la Vila.

Tarragona

CATALONIA SACRA

El **dissabte 14 de setembre**, a les
11.00, visita guiada *La restauració del*
Sagrat Cor de Jujol a la Secuita amb
Montserrat Salor. Reserves: tel. 693
720 202.

MARE DE DÉU DELS TORRENTS

El **diumenge 15 de setembre**, a les
12.30, eucaristia en acció de gràcies
per les festes quinquennals de la Ma-
re de Déu dels Torrents en la seva er-
mita de Vimbodí i Poblet. Presideix el
P. Maties Prades; dinar de germanor i
concert d'havaneres; a les 18.00, cant
de la *Salve* i dels goigs, i besamans.

Vic

JORNADA DIOCESANA

El **diumenge 15 de setembre**, a les
10.30, Jornada diocesana amb el lema
Caminem junts amb Esperança al Se-
minari de Vic. Inscripcions: tel. 938
832 655.

MUSEU EPISCOPAL DE VIC

El **diumenge 15 de setembre**, a les
17.00, activitat familiar *Bèsties fan-*
tàstiques i on trobar-les. Reserves: tel.
938 869 360.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè escoltem el clam de la Terra i
de les víctimes de catàstrofes ambi-
entals i la crisi climàtica, i ens com-
prometem a tenir cura del món

“Oferrir els textos bíblics en català ajuda a donar una visió de país obert i culturalment fort”

CARME MUNTÉ MARGALEF

Noemí Cortès, presidenta de la Institució Bíblica Evangèlica de Catalunya, va rebre l'11è Memorial Cassià Just, el 18 de juliol. Un guardó que lliura anualment la Direcció General d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya i que, en aquesta edició, ha volgut agrair la contribució d'aquesta entitat, nascuda el 1966, per fer arribar a la societat els textos bíblics en català.

A qui fa extensiu aquest reconeixement?

Aquest reconeixement va en primer lloc per a les persones que van iniciar la Institució Bíblica Evangèlica de Catalunya en plena dictadura franquista, mogudes per un desig de posar les eines perquè el poble evangèlic català visqués la fe en la seva llengua. I evidentment per a tots els membres de la Institució que al llarg d'aquests anys han ajudat amb el seu esforç i compromís i ens han animat a continuar endavant sense defallir.

Quines han estat les principals contribucions de l'entitat al llarg de la seva història?

Ja abans de la seva constitució el 1966 (en aquell moment amb el nom de Fundació Bíblica Evangèlica de Catalunya) s'edita *Cants de Glòria*, un himnari amb himnes en català. El primer himnari va sortir el 1965 i va anar-se ampliant fins a la darrera publicació, el 1997, amb 274 cants. Mentrestant va començar a preparar-se una revista per fer sentir la veu en la societat: *Presència Evangèlica*, que sortiria per primer cop el 1968 i que després de més de 50 anys mai no ha deixat de publicar-se de manera trimestral. Al llarg d'aquests anys i fins al 2000 un equip de persones evangèliques han anat fent la traducció de la Bíblia al català. Les primeres traduccions es van publicar en separates fins que tota la Bíblia va veure la llum el setembre del 2000: la Bíblia del 2000, o la BEC, en una versió de Pau Sais i Samuel Sais. En acabar la traducció de la Bíblia es va treballar en el Nou Testament interlineal grec-català i s'ha continuat en les versions interlineals hebreu-català de les quals ja ha sortit el Gènesi, l'Èxode i els Salms. També al llarg d'aquests anys s'han publicat diversos llibres de diferents temàtiques.

Com incideix culturalment la Bíblia evangèlica en català?

NOEMÍ CORTÈS

Presidenta de la Institució Bíblica Evangèlica de Catalunya

Tots els pobles han de poder tenir al seu abast la Bíblia en la seva llengua. Els cristians evangèlics consideràvem necessari tenir una Bíblia traduïda per un equip de persones que busquessin una traducció literal i adequada per al seu estudi i per guiar les nostres vides. També és bo per a un país que la societat pugui tenir opció a escollir la versió de la Bíblia que vol llegir i poder gaudir de diferents traduccions que ens enriqueixen com a persones i com a cristians. El mateix pot passar per a aquelles persones que busquen accedir als textos encara que sigui per un motiu purament cultural. Treballar i oferir els textos bíblics en català ajuda a donar una visió de país obert i culturalment fort.

En quins projectes treballen actualment?

Estem treballant en el projecte lloem.cat per dotar el poble català de música evangèlica en versions actuals, mentre avancem en les versions interlineals hebreu-català de l'Antic Testament i en la recerca històrica sobre els cementiris evangèlics... Visitem esglésies i institucions per explicar el nostre projecte i fer palesa la necessitat de normalitzar el català i viure-ho com un fet necessari i imprescindible al nostre país. Participem en molts actes i celebracions religioses treballant per fer presents les relacions amb altres conviccions i entitats religioses. I evidentment potenciem i ressaltem el paper de la dona fent visible aquesta realitat —una realitat que en el món evangèlic era força més habitual però no tant en altres confessions— seguint l'ensenyament bíblic que tots som iguals als ulls de Déu.

RÀDIO ESTEL

NOVA TEMPORADA, AMB MÉS CONTINGUTS SOCIALS I RELIGIOSOS

ESCOLTANT, SENTIRÀS!

WWW.RADIOESTEL.CAT